

nämnd till General-Inspectör för milice-regimenterna, Legionerna och säkerhets-gardet. I full-magtens inledning är hans förhållande som Öfver-General uphöjdt med de de största loford. — Deputeraden Giovene gjorde, d. 10, anmärkingar öfver den fara, constitutionen lopp under förvändning af ändringar (hvertill Parlamentet dock är kalladt); men han fick icke tala till slut. — Den grund, hvarpå domstolen öfver deputerades brott under sessionen skall byggas, är antagen, men frågan om proceduren är förvisad till 7:de utskottet, med den föreskrift, att prester skola vara uteslagna från domstolen. — Parlamentet har beslutit, att spöstraff är afskaffadt vid arméen, och att rikets fasta orter skola sättas i försvars-tillstånd på sex månader. Enligt Krigs-Ministerns berättelse, utgjorde den till tjänst utom sina provinser tjenliga milice 219,820 man, borgare-garderne 400,000, Gendarmeriet 5000, utan att skada åkerbruket; linie-arméen 60,000, Siciliens contingent oberäknad. Det synes också nödvändigt, att försvarsverket är på goda fötter, om det är tillförlitligt, hvad som innehålles i en utkommen skrift, kallad *Précis sommaire des entretiens avec Mr. le Pr. de Cimitile*, hvarur synes, att nuvarande Neapolitanska regeringen omöjligt kan i gode komma öfverens med Wienska hofvet. "Emedan Neapolitanerne" heter det, "icke stödjå sig på den enda gällande stabilitets grundsats, så är Neapelska riket i ett moraliskt pest-tillstånd, mot hvilket alla ännu osmittade stater måste sätta sig i quarantine (Le sang va couler, je ne puis me le dissimuler). Endast i fall Adeln genomdrefve en contra-revolution, i fall Carbonari förklarar för högförrädare, i fall bröderne Pepe, Morelli och Minichini dömas af krigsrätt, i fall alla förordningar ifrån d. 6 Juli återkallas — endast då kunde det onda afhjelpas, och i den händelsen vore man beredd att sända 80 å 100,000 man Konungen af Neapel till hjälp."

England. D. 2 dennes föreslog Lord-Cantzleren andra läsningen af billen, med den anmärkning, att säkert ingen skulle tala för honom, utan att vara öfvertygad, att anklagelsen för otuktigt omgånge vore bevisad. Nu ville han gå in på detaljer, enligt sin pligt, hvilken icke, såsom man falskt antagit, vore att resumera, utan att grundlägga en öfvertygelse, då alla, och äfven han, vore där såsom Jurymän och Domare. Derpå vederlade han den tron, att en bill of pains and penalties icke kunde tillätas, såvida icke statens säkerhet vore hotad, då flera händelser sordom, äfven sedan revolutionen (1689), bevisade, att dylika biller också i andra fall blifvit framlagda. Efter en ut-

förlig framställning af hvad vittnesmålen innehållit, afgaf han sin röst, som gick derpå ut, att han icke skulle handla enligt sin pligt, om han icke rent ut sade sin öfvertygelse, att det angifna omgånget ägt rum. Detta grundade han på en princip, hvilken, såsom man hoppades, skulle leda Lorderne, den neml.: att från alla omständigheter sluta, hvad hvarje förnuftig människa derifrån skulle sluta, om äfven handlingen icke vore bevisad." Ännu ett ord och jag har slutat. Jag vill icke tala om det, som tilldragit sig utom huset, då det icke antages, att jag äger kändedom derom; men jag måste säga, att jag, i alla händelser, skall göra min pligt. J, Mylords, hafven här i Huset hört, likasom jag, med bedröfvelse hvad jag ännu aldrig hörde af ett ombud inför Domaren, jag menar ett slags hotelse, att, om denna bill ginge igenom, skulle den vara Er sista. Hvilken ock en advokats pligt må vara, har jag dock aldrig föreställt mig, att den kan göra en sådan varning nödvändig eller ursäktlig, och den må nu vara att rättfärdiga eller icke, är det min pligt att säga Er, att den icke får göra något intryck på Er. I ären de erkände beskyddarne af Edra med-undersätters lif, frihet, ära och rykte, och om jag äfven hade blott ett ögonblick att lifva, skulle jag säga: Varen rättvisa och frukten intet. Jag känner detta landet nog, för att vara öfvertygad, att, om J gören er pligt emot det, den dagen icke är långt borta, då det skall upfylla sin pligt emot Er och inse, att det är allas deras skyldighet, hvilka beklåda ett domare-embete, att trotsa alla förebråelser, icke söka folk-gunst, handla efter sitt samvete och öfverlemnna följderna åt Guds rättvisa och vishet, som styrer människors sinnen och handlingar. — Lord Erskine begynte nu att tala emot Billen, men kunde icke sluta sitt tal, emedan han öfverfölls af en svimning och måste bäras bort af de omkringstående Lorderne. Huset uppsköt sina öfverläggningar $\frac{1}{2}$ timme, och då han icke återhemtat sig nog, för att fortsätta, upstod Grefve Lauderdale och talade mycket ifrigt för billen. Derpå talade Lord Roseberry emot och Lord Redesdale för densamma.

Den 3 var Huset åter församlat, och först underrättade sig Pairerno med mycket deltagande om Lord Erskines helsa och singo med nöje förspörja, att han befann sig bättrade. Sedermera insann han sig också. Grefve Grosvenor talte utförligt emot billen. Lord Harewood sade sig vara öfvertygad, att billen vore onyttig och opolitisk, men han hade icke, såsom han önskat, kunnat öfvertyga sig om Drottningens oskuld. Lord Donough-

more talade för och Grefve Grey emot billen. Derpå begynte Grefve Liverpool att tala, men hann icke sluta sitt tal den dagen.

Nu mera har det blifvit på modet, att de förnämsta bland adeln upvakta Drottningen. Grefvarne Darlington, Thanet och Cowper, Lord Milton m. fl. hafva gjort sin upvakting. Den märkvärdigaste af detta slag är Prins Leopolds af Coburg. Han hade kommit, sade han, för att önska Hennes Maj:ts lycka till dess seger, sedan han utaf processens gång hade öfvertygat sig om hennes oskuld. (Drottningen har gjort contravisit hos sin mäg och der träffat Hertiginnan af Kent). Detta exempel af en så allmänt älskad och högaktd Furst har väckt efterföljd; och man hoppades i anledning deraf, att Ministrarne, om icke nedlägga billen, dock göra betydliga ändringar deri. (Detta hopp är dock vederlagd af sednare händelser). Opertiska personer tro, att det icke vore önskligt, om billen ginge igenom med blott liten pluralitet; lagn och ordning skulle icke vinna derpå. Att pluraliteten för billen icke skall blifva stor är troligt. Oppositionsmännen föra en hög ton och yrka ifrigt på anklagelse mot Mailandska commissionens ledamöter, såsom de egentliga sammansvurna.

På landet begynna Kyrkorna att stå tomma under gudstjensten, emedan där icke bedjes för Drottningen.

Tyskland. Den nya Darmstadtiska constitutionen har blifvit bekräftad af Storhertigen. — Flera officerare af det i Darmstadt i garnison liggande gardes-regimente hafva föreslagit en adress till Storhertigen, deri de underteknande skulle förklara sig icke kunna tjena med den af domstolen nyligen frikända Lieutenant Schultz, författaren till den politiska katekesen. — I en by vid Brody har dött en bonde vid 136 års ålder.

America. Handels-societeterna i Förenta Staterna, i synnerhet i Philadelphia, äro i största verksamhet, för att göra Congressen ifriga föreställningar emot de redan beslutna eller påtänkta retorsionssteg i handlu. De finna, att product-placater äro fördärliga för densamma. — Äfventyraren Long har, emot regeringens i New Orleans vilja, företagit ett nytt korståg till Texas, med 1500 å 2000 man, väl utrustade för sju månader. — Den nya staten Missouri har falländat och kungjort sin constitution, som är i det närmaste lik de gamla staternas.

Presidenten Bolivar var i slutet af Juli i Ulia, der han lät utrusta en flotta, för att sätta öfver en hop truppar till Maricaibo-sjön. Paez hade intaget Varinas. Insurgenterna innehade alla positioner mellan slätlandet och nämnde sjö, så att de Kungliga ej hade annan utväg att undkomma, än öfver Puerto Cabello. Enligt underrättelser från Laguaira af d. 9 Aug., hade Bolivar och Paez åter begynt sina operationer emot Spanjorerna.

Americanska tidningar meddela ett bref från St. Thomas af d. 18 Sept., enligt hvilket Napoleon samma dag ankommit dit, på Franska fregatten la Junou, under hvit flagga, hvilken genast utbyttes mot den trefärgade, hvarpå fartyget inom några dagar ämnade segla till Förenta Staterna. Enligt berättelsen, skulle besättningen på nämnde fregatt halva gjort upror vid Ascension, öfvermannat Capitainen och seglat till Helena, der alla observations-skeppen just kryssade på afstånd och la Junou, med Engelsk flagga, blifvit tagen för ett Engelskt skepp. Hon besköt strandbatterierna, gjorde besättningen förvirrad, och Napoleon fann tillfälle att, under förklädning till Engelsk matros, komma om bord. Detta allt tyckes dock vara en saga, emedan directa bref från St. Thomas af sednare datum ingenting nämna derom.

Stockholm. Sedan H. M. Konungen jemte H. K. H. Kronprinsen, allt sedan d. 30 Sept., tillbragt Söndagarne på Rosersberg, men vistats i staden den öfriga delen af veckan; flyttade H. M. d. 5 dennes till Rosersberg, med en talrik och lysande suite, (bestående af Deras Excellencer Grefvarne Brahe och Wetterstedt med Grefvinnor, Excellencen Grefve Fleming, flera Utländska Ministrar, Stats-Rådet Hr. Gr. Skjöldebrand, f. d. Stats-Rådet Hr. Frih. Lagerbjelke, Gen. Hr. Grefve G. Lövenhjelm m. fl.) och vistas där ännu, men väntas åter till staden i mårgon eller åtminstone i dessa dagar.

Red. får härmedelst anmäla denna tidnings fortsättande nästa år och har, i anseende till olägenheterna af halfårs-prenumeration, sunnit sig böra taga prenumeration på helt år, hvilken på vanliga ställen och sätt emottages med 6 R:d banco. Format och tryck blifva de samma som förut

STOCKHOLMS COURIER

Thorsdagen den 23 November.

*Sine ira, studio et metu.**Recension.*

(Forts. och slut från N:o 93.)

Coll. består af två divisioner: *Handels- och Manufactur*, och *Justitiæ* divisionerne. Båda hafva domsrätt, nemligen den förra i burekaps-, consuls- och controll-mål, samt frågor om Magistraters och Hall-Rätters försummelse med Domböckers och berättelsers insändande m. m. dylikt; den sednare dömer hufvudsakligen i tullmål (men om våldsamheter vid ett beslag förefallit, dömes deröfver af Hof-Rätten, likasom Commerce-Collegium tager ifrån Kammar-Collegium en fråga om tullbetjents embetsfel, i fall det står i förening med ett beslag), dykeri-mål, mäklares förseelser o. s. v. Fråga läser allvarsamt vara om denna divisions särskilda och af den allmänna Collegii-reformen oberoende uphäfvande eller förening med Hof-Rätten. Handels- och Manuf. divisionen är äfven direction för Manufactur-disconten. — Collegii och Controll-Contorets stat för 1819 steg till nära 43,000 R:d b:co. — De under loppet af 1817 i Coll. anhängige mål hafva utgjort 1665.

Bergs-Collegium inrättades 1651 och hette då General Bergsamt; 1649 fick det namn af Collegium och 1775 sin nu gällande instruction. Dess besättning i administratiit afseende är inseendet öfver berg-

verk, metallvågar o. s. v.; i judicielt är det öfverrätt i alla till Bergsdomstol hörande både civila och brottmål. De under år 1817 i Bergs-Collegium afgjorda mål stego till 709, balancerade till 72. Aflöningen till Collegium och båda laboratorierne (chemicum och mechanicum) var 1819 mellan 21 och 22,000 R:d.

Förvaltningen af Sjö-ärenderna hette, vid sin första stiftelse 1612, Amiralitets-Collegium och var Riks-Amiralens bureau, egentligen från 1654. Hans biträde voro två Amiraler, vanligen tillika Riks-Råd, 3 Vice Amiraler och en Commissarius. Collegium satt på Skeppsholmen. Carl XI gaf det en ny instruction och förlade det till Carlsrona, der det var till 1776, då det flyttades till Stockholm och 1790 uplöstes. Då inrättades ett *Sjö-Militiæ-Contor* under den då varande Statssecreteraren för sjö-ärenderna. Detta embete uphäfdes 1794 och Stor-Amirals-embetet inrättades, som delade styrelsen af båda flottorna och till Carlsrona förlade den del, som hade upsigten öfver den stora. Då Stor-Amirals-embetet uphört 1796, förordnades två comitéer, som slutligen sammansmälte till den nu varande Förvaltningen.

Dess besättning med flottan är i det hela den samma, som Krigs-Collegii med landt-arméen. Då förf. säger, att till Förvaltningen af Sjö-ärenderna hörer "att dö-

ma öfver allt hvad som rörer kronoskogar och parker, ekefällning å frälsejord samt olofligt skogshygge af sådant virke, som för flottornas behof är förbehållet;" lærer sådant vara ett misstag. En sådan *domsrätt* tillhörer visst icke Förv. af Sjö-ärenderna. Sjömanshusen, Dykeriet, Fyrbåkar, Båtsmans-roteringen *) höra under Förvaltningens inseende. År 1817 afgjordes i Förvaltningen 2621 mål och 40 balancerades. Aflöningen steg 1819 till emellan 20 och 21,000 R:d.

Stats-Contoret var i början ett Contor under Kammar-Collegium och, då det 1680 skildes derifrån, förblef Riksskattmästaren chef för båda verken. Stats-Contorets göromål voro då, såsom nu, att emottaga upbörderna och utassignera pennningar till löntagare och allmänna behof. En Statscommissarie förordnades att, jemte Riks-Skattmästaren, förestå göromålen, och var ansvarig för besluten, i fall han icke gjort föreställningar; men Riks-Skattmästaren hade i alla fall beslutande rätten. "I instructionen blef Stats-Contoret tillika ålagdt att icke gifva assignationer, på sådana afbetalningar, som ej i staten vore upförde, äfven om Konungen blifvit förledd att utfärda befallning derom." — Alla upbördsmän stodo i början under Stats-Contoret och kunde af Riks-skattmästaren af- och tillsättas. Under Carl XI inskränktes dock Presidentens magt i detta afseende, så att han blott kunde suspendera eller låta tilltala.

Stats-Contoret, ehuru yngre än de andra Collegierna, har dock fått rang framför Bergs- och Commerce Collegierna. Dess åligganden äro de samma som från början,

*) Dock på det sätt, att Kammar-Collegium resolverar i frågor om båtsmans-rotering, efter communication med Förvaltningen.

nemligen att utassignera de i staten upförda medel. Landtränterierne, där de medel, som influtit af de egentliga skatterna, förvaras, gifva hvar fjortonde dag rapporter till Stats-Contoret öfver det influtna, så att Stats-Contoret må veta, hvad tillgångar som kunna finnas att anorda till de i orterna förekommande behof. Öfverskottet insändes till ränte-kammaren och insattes i banken, på hvilken sedermera assigneras, allt efter behofvet. Dock har Stats-Contoret icke befattning med vissa delar af beskattningen, såsom t. ex. bevillningen, hvilken ingår till Riksgälds-Contoret, passevoltage-afgiften, som ingår till Krigs-Collegium o. s. v.

Presidenten i Stats-Contoret är den ende, som (undantagande Krigs-Collegii President, i ett visst, redan anfördt, afseende) bibehållit den gamla Riks-embetena tillkommande magt. Han äger ensam bjuda och befalla, och Stats-Commissariernes föreställningar endast tagas till protocollet; men om de finna hans befallningar stridande mot den uprättade staten, skola de genast annåla sådant hos Konungen. Hafva de icke protesterat mot ett beslut och det finnes stridande mot någon författning, talar ansvaret på dem. Stats-Contoret äger ingen domsrätt, utom öfver sin egen lägre betjening.

Stats-Contorets aflöning steg 1819 till 27,292 R:d.

Kammar-Rätten har inseende öfver alla räkenskaper öfver Statens inkomster och deras användande, och dömer öfver de anmärkningar dervid, som göras af de under Kammar-Rätten lydande revisions-contor. Detta verk, som förr hörde under Kammar-Collegium, hette Kammar-Revision ända till 1799. Oaktad Kammar-rättens domsrätt öfver anmärkningar vid räkenskaperna och balancer, kan dock Kammar-Collegium af-

ven döma i dylika mål, om anmärkningen göres af dess Advocatfiskal *). Ännu en besynnerlig dubbelhet är, att de flesta räkenskaper insändas till Kammar-Collegium, ehuru de icke granskas där, utan blott remitteras till Contoren och derifrån requireras af Kammar-Rätten.

Dess stat steg 1819 till 45,000 R:d och indragningsstaten till 46,000. Anmärknings-medien voro det året högre, än någonsin förut på 16 år, nemligen 52,000 R:d b.co.

Tullverket styres af en direction, som icke har någon egentlig domsrätt. Luren-drägeri- och tullförhöllningsmål dömas af *Sjötulls-rätterna*. Kronans inkomst af tullarna var 1818 omkring 1,345,000 R:d. De vidlyftiga och långvariga Riksdags-tvisterna om Tullverkets redovisningsätt och hela organisation äro ett för vidsträckt ämne, för att här kunna sammanträngas; och utan detta torde ämnet icke vara interessant.

Allmänna Magasins-Directionen är inrättad för att förekomma hungersnöd i missvextår, och bereda ett någorlunda jemnt pris på spanmål, genom upköp deraf i ymniga år och försäljning deraf till billigt pris i missväxt. Directionens enda instruction, oaktadt inrättningens ålder, är ett Kungligt bref af d. 7 Nov. 1811, enligt hvilket dess ändamål icke blott är det ofvannämnde, utan äfven att fylla statens behof af spannemål, utöfver Statsverkets egna spanmåls-tillgångar samt att, vid inträffande krig, dermed förse rikets flottor och arméer.

*) Detta är misstag, att Kammar-Collegium dömer öfver balancer; men sanning är, att förhållandet mellan Kammar-Collegium, som har en viss förberedande befattning med bevarande af Kronans säkerhet hos de på balance varande uppbörds män, och Kammar-Rätten, som dömer öfver sjelfva balancerne och ansvaret, är nog inveckladt.

Huru magasins-inrättningen uppfyllt sin bestämmelse, har länge varit ett tvisteämne, och mången har påstått, att sjelfva dess natur hindrat detta. Här är dock icke stället att ingå i någon undersökning om denna fråga. Så mycket kan man dock med trygghet säga, som erfarenheten bevittnat, nemligen att jemnheten i pris icke vunnits genom Magasins-directionens åtgärder. Förf. säger, "att vår allmoge aldrig snarare kan utarmas än genom kredit, emedan den sällan tänker på betalningen, endast tiden dertill är afläggse," - - "mången bonde använder sin egen säd till brännvin, endast därför att han har utvägar att låna till utsäde." Detta är utan tvifvel en miödre smickrande målning af folklynnnet; och om hon är sann, torde det till största delen få skrifyas på inrättningarnas räkning. Innan lån-inrättningar och lättheten att erhålla hjälp ännu funnos, har man ingen anledning att tro folklynnnet hafva varit sådant.

Magasins-Dirs. fond bestod 1811 af $2\frac{1}{3}$ mill. R:d. Samma år beviljades en lånerättighet i banken, på 300,000 R:d. 1815 beviljades ett ytterligare creditif på 700,000 R:d.; 1818 bestämdes det till 2 mill. Directionens och dess betjenings aflöningar stiger till något öfver 8,200 R:d och 1806 tunnor spanmål.

Directionen har uteslutande rättighet att bränna och distillera brännvin i Stockholm, Götheborg och Carlsrona. Allmogen får dock där försälja af sin tillverkning.

Öfverhof-Jägmästaren utgör en auctoritet, som har befattning med Kronans parker, gehäg och djurgårdar.

Collegium medicum leder sitt ursprung frän år 1688, då det blott var ett privat samfund, och ingick 1691 en förening med Barberare-embetet, som var ett ordentligt skrå. Båda samfunden fortforo imedlertid att vara åtskilda till 1797, då de samman-

smälte och Collegium Medicum fick sin verkliga collegiala form, som icke i hufvudsaken förändrades, då Collegium 1815 ombytte namn och kallades *Sundhets-Collegium*. Detta Collegium kostar Staten årligen mellan 11 och 12,000 R:d b:co, utom hvad det åtnjuter af det stats-anslag af 10,000 R:d, som är gifvet till läkare-vården.

Den tanken att bringa vetenskaperna i Collegial form är kan hända icke den lyckigaste och vi hafva blifvit befriade från den menliga verkan af ett dylikt försök, derigenom, att vissa medicinska samfund, såsom de medicinska faculteterna vid våra Universiteter, icke stå under Collegii lydning. Det säkraste medel att fastläsa vetenskaperna på en punkt och göra republiken till monarki eller oligarki, är att inrätta en *auctoritet* inom deras område. Att staten behöfver en sådan auctoritet i läkarekonsten, för den så kallade medicinska lagfarenhetens skull, är det enda man med något sken af skäl föreburet; men äfven detta påstående torde icke uthärda den strängaste pröfning.

Serafimer-Ordens-Gillet, bestående af sex Serafimer-Riddare, har upsigt öfver alla Hospitaler, Barnhus och Lazaretter, utom Danviks hospital och Stora Barnhuset i Stockholm.

Vi hafva således genomgått de egentliga administrativa verken. Några fler finnas väl, men äro icke egentliga stats-auctoriteter. Förf. slutar sin framställning af de nu uppräknade embetsverken, med en anmärkning, hvilken synes oss fullkomligt riktig: "Det bör icke hafva undfallit någon läsare, att alla dessa administrativa verk icke stå i någon förbindelse med hvarandra, utom det att de stundom yttra sig gemensamt öfver samma ämne; de hafva intet annat samband, än att Konungen är

deras gemensamma öfverhufvud och att de alla emottaga hans befallningar; men de äro icke i tillfälle att känna motiven till de befallningar, som gifvas, och hvilka endast utvecklas under öfverläggningen derom.

Huru nödvändig en förändring i styrelsens organisation är, det hafva Konung och Ständer länge insett, och den comité, som blifvit förordnad att utarbeta förslag till förändringen, är i oafbruten verksamhet. Öfver den vigtiga punkten, angående det judicielas skiljande från det administrativa, har comiteén redan afgifvit underdånigt utlåtande och läser afvaktas Kongl. Majts nådiga beslut i anledning deraf, innan något yttrande, i afseende på hufvudfrågan, ny organisation af sjelfva styrelseverken, kan afgifvas. Nationen önskar och har skäl att af de till comiteéns ledamöter förordnade utmärkta män (hvaribland förevarande arbetes Författare är) vänta, att inga halfva mesurer, inga små considerationer komma i fråga, utan att det onda angripes vid roten, och en ny, för tiden passande, byggnad upföres i det böffälligas ställe. Det är utan tvifvel ett vackert drag hos ett folk, att älska och bevara sina förfäders minnen och det gamla, man från dem ärft; men denna kärlek, denna omvårdnad får icke sträcka sig till sådant, hvars bibehållande ögonskenligen innebär ett ondt, förlamar styrelsen, invicklar procedurerna och uppehåller den enskildes rätt. — Ett bestämdare yttrande öfver en ny styrelsens organisation, sådan som vi anse den böra vara, bör uppskjutas, tills comiteén afgifvit sitt hufvudsakliga utlåtande, då tillfälle erbjuder sig till framläggande af ett system i ämnet.

Efter framställningen af de administrativa verkens organisation, vidrörer Förf. något den verkställande magtens egentliga

organer: Landshöfdingarna och Öfver-Ståthållaren. Han har gjort ett sammandrag af Landshöfdingarnes befattning och skyldigheter, ur den för dem år 1754 gifna instruction. Den hufvudsakligaste anmärkning, man kan göra, i fråga om Landshöfdingarnes magt, är den angående deras domsrätt i mål, som, enligt deras natur, borde höra till vanlig domstol.

Förf. slutar denna afdelning med en tabellarisk öfversigt af Sveriges folkmängd o. s. v., egentligen för att angifva de förändringar, som ägt rum sedan första afdelningen utgafs. Detta torde möjligtvis en gång blifva ämne för en särskild betraktelse, då vi nu icke vilja längre uppehålla läsaren med denna artikel.

Man kan icke annat än önska snar fortsättning af Förf:s arbete. Så viktiga ämnen återstå ännu, t. ex. Allmänna undervisningens inrättning, domare-magtens organisation, indelningsverket o. s. v. Vi hoppas, att Förf., genom en lömande afsättning af sin bok, må vinna en hos oss sällsynt finacial betalning för sin möda. Arbeten af så allvarsam och medborgerligt vigtig natur hafva hittills i Sverige sällan betalt uplagan.

Skrik öfver Skrik.

Neckar-Tidningen har svarat på en artikel i den Stuttgartska eller Hofstidningen, som förklarar, att "Neckar-tidningen redigeras i en af regeringen fullkomligt ogillad anda." Denne yttrar, i sitt svar: "Vi hafva en högtidligt besvuren constitution; det constitutionella systemet är det här i landet herskande; Regentens constitutionella tänkesätt erkännas öfver allt med glädje. En constitutionel regering, som i grundlagen erkänt en fullkomlig tryckfri-

het, kan icke illa uptaga, om inom statens gränser allmänna blad utkomma, som icke just redigeras i regeringens anda. Tvärtom medförer det constitutionella systemet, att en hälsosam opposition finnes emot Ministern, som enligt grundlagen äro skilda från Regentens helgade person. I alla constitutionella stater finna vi en sådan, och det faller ingen in i England, Frankrike, Spanien o. s. v. att i oppositionen mot regeringen se något oförnuftigt och straffbart."

I vissa länder finnas imedertid vissa narrar, som höja ett gräseligt skri, om någon företager sig att granska regeringens handlingar, statens författningar och dylikt. Man har då en gifven böjelse för att smäda, att häckla, att nedsätta. På ganska få ställen finnes dock nu mera så mycken råhet, att dylikt skrän vinner gehör; de orthodoxe få fritt jemra sig; man bryr sig icke om dem. Derföre hafva de så kallade ministeriella tidningarna i verkkligen constitutionella stater tagit en helt annan ton: de misskänna icke frihetens anda, de neka icke rättigheten att granska; nej, de angripa med samma vapen som deras motståndare, de strida om satser, men icke om faran eller skadligheten af deras yttrande.

Men det finnes en annan consideration, som framkastas af förståndigare folk, den nemligen att en fortsatt vana vid tadel hårdar mot tadel; att det bör vara sparsamt för att vara verksamt. Den förfärliga oppositionen i England och nyss i Frankrike, säga de, har urartat till ett vildt, Croatiskt förödelse-krig, der hvarken aktning för personer, anständighet eller förmått finnes, der alla vapen, äfven förgiftade pilar, nyttjas. Detta, påstå de, har nedsatt granskningen, jemte det, som hon skulle nedsätta, har förstört folkens känsla för sanningen och lärt dem att blott halva sinne för skriket.

Dessa anmärkingar äro sanna; men den, som gör dem, har kanske icke eftersinnat roten till det onda. Det förtyvillade försvaret kommer af det förtyvillade anfallet. Äfven den sanna vännen till friheten, hvilken af en naturlig känsla flyr all personlighet, så länge sanningen finner någon väg till människornas öron, förbittras af det skamlösa anfallet mot rätt och förnuft; med lugn och moderation uträttar han intet och han faller derföre på den utväg, han inom sig ogillar, att strida med alla vapen. Härpå hafva vi sett exempel, i synnerhet i de sednaste tider. Men en sjukdom, ett missbruk bevisa icke, att saken i sig sjelf är dålig. Det finnes vissa kriser, då alla allmänna principer äro oanvändbara och menskligheten måste likasom återgå till sin råhet, för att åter kunna stiga.

En sådan tyckes nu hafva inträffat i ett och annat land. Det, som förr var heligt, har blifvit ett föremål för spott och spe. Men detta härleder sig icke från någon ändring i lagarna, som förr förbjudit det, icke från eftergifvenhet å regeringens sida, utan derifrån, att man icke åtalar missbruken, ty man har sjelf tillåtit sig sådana; att man finner beqvämare att låta folket skrika hvad det behagar, än att låna örat till förnuftiga föreställningar. Regeringens moraliska kraft har uphört, och man vill försöka, huru långt den fysiska ensam kan gå.

När det kommit derhän i ett samhälle, då uphöra de allmänna lagarne för yttrandefrihetens anständighet. Men yttrandefriheten har alltid en viss böjelse för anständighet, så länge sanningen har någon kraft. Detta gäller i allmänhet, om ock en eller annan oförnuftig skrikare skulle vanhelga henne, äfven under det att sinnena icke hafva anledning att eldas till ytterlighet. Det lugna förståndet hos en öfvervägande

folkmassa skall snart bringa den oförnuftige till tystnad och endast den anständiga lugna granskningen skall finna öron. Ingen pluralitet, icke ens någon betydlig del af folket, skall bringas till ett förtyvilladt skrik, om icke folkets rättskänsla blifvit satt på för hårda prof.

UTLÄNDSKA NYHETER.

Spanien. I anledning af Konungens dröjsmål med underteknande af munk-ordnarnas uphäfande, hade de ögonskenligaste tecken till oro visat sig, icke bland folket, utan bland Cortes's ledamöter, upviglade af de servila i en mängd hemliga sammankomster. Den förträfflige Inrikes Ministern, D. Aug. Arguelles, har förmått öfvervinna Konungens motvillighet, genom föreställningar om faran af dröjsmålet. Alla Ministrarne hade velat taga afsked; men Konungens seger öfver sig har avvänt det onda, och d. 23 Oct. uplästes hos Cortes den Kungliga sanctionen. Det berättas, att en mängd af Kloster-priorer o. s. v. ämna i Escorial öfverlöpa H. M. och tillbjuda 60 mill. Realer, om beslutet uphäfves. — Enligt lagförslaget om undervisningen, hvaraf 31 artiklar redan voro antagna d. 24 Oct., skall undervisningen blifva kostnadsfri, offentlig, lika öfver hela riket och efter samma läroböcker; privat-instituter stå under regeringens uppsigt. — Besvärshänvisningen för Persas till de ordentliga domstolarna var icke annat än ett ironiskt förslag af Moreno Guerra: att, som hvar och en äger att icke emottaga nåd, så skulle det stå hvarje med Cortes's beslut missnöjd Persa fritt att draga sin sak under domstolarna, i fall han häldre valde att uphöjas i galgen.

Flera af de auseddaste deputerade arbeta på ett lagförslag, enligt hvilket hvar utlänning, som nedsätter sig i Spanien och förvärfvar jord af 20,000 Pesos värde, eller ock anlägger en fabrik, skulle få fem års skattfrihet. Gifter han sig med en Spanska, så får han ännu fem frihetsår till. Ginge denna lag igenom, såsom man hoppas, så skulle fast egendom icke, såsom några frukta i auscende till dess mängd och det ringa kapitalet, sjunka till vänpriis. De till den gamla stats-skuldens betalande anslagna gods skulle, sålida till deras verkliga värde, betydligt minska denna ofantliga statsbörda och antalet af dem, som voro interesserade för det så lyckligt återställda systemet, skulle betydligt växa.

Portugal. Regeringen gör sig all uptänklig möda att förklara Lord Beresfords afvisande så, att England icke deraf måtte taga humeur. Lugnets bevarande, hans egen säkerhet o. s. v. anföras såsom skäl.

Tidningen *Liberal* säger, att Beresford, i kraft af sin colossala fullmakt, hade varit Portugals egentliga Konung. Han hade äfven fått stora gods i riket.

Konungens nära släktingar, Hertigarne af Cadaval och Losoens, likasom Marquiserne af Abrantes och Pombal, Grefvarne San Payo och Almeida, Patriarken, två medlemmar af den gamla regeringen och inalles 50 Grander, de förnämsta i riket, hafva besvarit den blifvande constitutionen.

Milice-regimentet Figueira har skänkt fäderneslandet hela sin fördran på återstående sold, stigande till mer än 10 mill. Reis.

Neapel. De soldater, som hemkommit från Palermitanska fångenskapen, beröma Gen. Fl. Pepes försigtighet, som räddat deras lif, hvilka, om capitulationen icke blifvit undertecknad och bombardementet ännu en stund fortfarit, säkert blifvit upoffrade, såsom folket ordentligen förklarar. Det är således kanske icke med full rättvisa, som de häftigaste liberala bladen i Neapel anklaga Gen. Pepe. "Han har, säga de, öfverträdt sin instruction, som var att medgifva Sicilien ett oafhångigt parlament, endast i fall det ovillkorligt fordrades af hela landet, icke blott af en del." Men de glöma, att capitulationen just innehåller, att det skall bero på ett beslut af deputerade från alla landsändar. — På samma skepp, som öfverfört de befriade Neapolitanska soldaterna, har äfven munken Vaglica (f. d. Öfverste för de Palermitanska Independenterna) ankommit såsom fånge. — 5,600 man, som skulle gå öfver till Sicilien, hade blifvit mönstrade d. 20 Oct. och 3000 redan afgått, tillika med Gen. Colletta, Fl. Pepes efterträdare i öfverbefalet.

I parlamentet har blifvit föreslaget, att hvarje ledamot skulle skänka 100 ducati till statens mest trängande behof. Antogs, och flere teknade större summor. Till samma ändamål föreslogs äfven, att regeringen måtte äga att af alla tjänstemanna-löner (utom militärens), som utgöra öfver 50 ducater i månaden, afdraga hälften i två månader, samt att innehålla hälften af alla pensioner, som äro öfver 1000 ducater. Äfven föreslogos tvångslån o. s. v. — Justitiæ-Ministern har, i sin berättelse, yttrat der förhoppning, att utskottet för reformerna i lagväsendet måtte föreslå jury, enligt den allmänna

önskan och andra folks efterdöme. — Parlamentet har bestämt, att till alla gällande beslut, i fråga om ändringar i constitutionen, skall fordras en pluralitet af två tredjedelar af alla rösterna.

Försvars-anstalterna tyckas vara fulländade. Krigs-Ministern har, öfver hvad som är gjort och de använda medlen, afgifvit berättelse i parlamentet, som i hemligt utskott gillat hans framställning.

England. Man anmärkte, att Lord Cantzleren icke nämnde ett ord om de Italienska vittnernas utsagor emot Drottningen, utau blott vidrörde hennes oskickliga upförande under tålet på skeppet, Lord Erskine, som dock afbröts af sin svimning, bevisade, att en dylik ensam grund tillintetgjorde inledningen till billen, som omtalar "en i öfvermånga främmande länder och riket öfverdödad omgångelse."

D. 4 sökte Gr. Liverpool i slutet af sitt tal bevisa, att billen måste läsas för andra gången. "Hvad mig beträffar," så slöt han, "kan jag med godt samvete inför Gud säga, att mitt förhållande i denna sak varit ledt endast af rättskänsla. Jag varnar Er, Mylords, för följderna, som måste komma, i fall J förklaren Drottningen oskyldig. Detta skulle vara brottets triumf. Jag ber Gud, att han måtte leda Edra hjertan, att utöfva rättvisa mellan Drottningen, folket och Konungen."

Lord Arden voterade emot billens andra läsning. L. Falmouth ville hafva ägtenskaps-skilnadsfrågan utesluten ur billen; detta bestriddes af L. Harrowby. L. Ellenborough ansåg Drottningen skyldig, men en sådan bill, som den föreslagna, högst opolitisk. Han ville, att hennes oansändiga upförande bäst kunde straffas genom en skraps i en address till Konungen. L. Arbuthnot satte sig mot billen.

Lord Erskine fortsatte sitt tal, men hade knapt begynt, då dörrarne öppnades och Lorderne, som trodde, att Drottningen kom, upstego men satte sig åter, under högt skratt, då de funno sitt mistag. Hon förfogade sig blott till sina rum, bredvid sessions-salen. Om morgonen kringlupo flera rykten i Öfverhuset. Sir B. Bloomfield (Konungens Stallmästare och beständige sällskap) kom in och hade ett samtal med Lord-Cantzleren och Sir Th. Tyrwhitt, hvilken derpå begärde att tala med den förste af Drottningens ombud, som skulle komma.

Äfven d. 3 hände, att Drottningen reste up till Öfverhuset, men kom icke in i salen, såsom anouceradt var. Hennes åsigt hade varit att gri-

pa till den af Hennes ombud reserverade utvägen, recrimination (contra-anklagelse), då hon sjelf ämnade upläsa en utförlig och allvarsam protest. Hon väntades just som Lord-Cantzleren slutade sitt tal; men i stället förkunnades, att hon icke skulle inställa sig. Hvad som ändrade beslutet, kände man ej; några trodde — i anledning af så många storas besök hos henne och Gr. Liverpools moderata och försigtiga tal — att underhandlingar vore å färde och att gynnande löften afhållit henne från utförande af sin föresats. Tilloppet i Huset var så stort, att en odräglig hetta uppstod, som förmodligen förorsakade den ålderstegne Lord Erskines svimning och tvång Grefvarne Lauderdale och Grey att, midt under sina tal, låta öppna några fönster.

I Cork hade utspridit sig den falska nyheten, att billen gått igenom med 56 rösters pluralitet, och väckte mycket tumult och missnöje.

Drottningen tager ännu emot adresser, utan stora och talrika deputationer. En address ifrån Kentska milicen, undertecknad af nästan alla soldaterna, har äfven inkommit.

The Times låter förstå, att om Drottningen förklaras skyldig i Öfverhuset, torde det första steg å hennes sida blifva att ge ut en fullständig framställning af alla sina lefnads-öden, allt ifrån hennes ankomst till England; det sätt hvarpå hon blifvit behandlad af sin gemål, hans gästlingar, hoffolk och nuvarande Ministrar, äfven som hela Kongl. familjens upförande — och i den händelse har striden nu först begynt. Landet måste då bereda sig på ett upträd, som, det måste man tillstå, är rysligt att tänka på.

En borgare i London har blifvit antastad för rätta, derföre att han upmanat till en allmän illumination, "för att visa det allmänna tänkesättet om Drottningens oskuld, som så fullständigt blifvit ådagalagd."

Ett värdshus i Marieborough, som hetat Kings-head-inn (värdshuset Kungens hufvud) har, efter en reparation, fått namn af Queens-head-inn (Drottningens hufvud) och en ny skylt med hennes porträt. Vid invigningen hölls ett stort kalas, Kyrkklockan ringde hela eftermiddagen, en fana svajade från tornet o. s. v.

Uptäckta skeppen, som sökt nordvestra genomfarten, hafva ankommit till Firth of Forth i Scotland. Lieut. Parry reste genast till London och skall hafva meddelat Amiralitetet tillfredsställande

underrättelser. Endast brist på proviant hade för-mått fartygen att återvända från Lancaster-sundet. De hade gått emellan de af dem sjelfva upptäckta Crokersbergen och medföra den grundade förhoppning, att nordvestra genomfarten, likasom den så ofta supponerade magnetiska polen, verkligen finnes.

Frankrike. Valen gå alldeles ministerielt. I Eure-departementet har Lefevre de Vatismenil blifvit vald med 248 röster och Bignon endast erhållit 138; Lizot (afgående Deputerad) med 222 mot Dupont, som hade 215; de la Pature (valpresident) med 205 mot Dameyiet, som hade 201. I Somme dep. äro valda Cornet d'Incourt (valpresident), Danuy Bellancourt, Hardivilliers (valpres.), och de Rouillé. I Pont-Andemer, Dupont. I Troyes, Vernier med 185 röster mot 150, som den afgående deputerade och valpres. Paillet de Loyves hade. I Bar-sur-Aube, valpres. och General-Procureuren de Vandoeuvre med 160 röster mot de Plancy's 123. Tidningarne, och bland dem Moniteuren, gratulera landet till denna utgång af valen i allmänhet, och påstå, att fondernas stigande kommer deraf.

Amerika. Sagan om Napoleons flykt läres så mycket mer vara falsk, som Fregatten Junon i många år legat och ännu ligger aftacklad i Toulon. Af de tre fregatter, Frankrike har i Westindien, är den ena nyss återkommen, efter att d. 14 Sept. hafva lemnat de båda andra vid Martinique.

Florida-tractaten är ratificerad och en attache vid Spanska Legationen i Washington har ärest till Philadelphia med ratificationen.

Artigas har angripit Buenos Ayres, hvars invånare mangrant väpnat sig mot honom och, som ett rykte förmedlar, redan slagit honom.

Patrioterne i Columbia voro nära att intaga Santa Marta, då en till England sedermera ankommen Skeppare måste lemna staden, af fruktan att blifva tagen. Från St. Thomas berättas af d. 18 Sept., att många royalister gått öfver till patrioterna, hvilka gjort stora framsteg i riket Nya Grenada; att en panisk fruktan plötsligt bemäktigat sig invånarne i Laguaira och Caraccas, ehuru förståndigt folk försäkrat, att ingen fara är för Caraccas före December eller Januarii.

STOCKHOLMS COURIER

Måndagen den 27 November.

Sine ira, studio et metu.

LAGFARENHET.

Våra länge fortsatta bemödanden för utredande af den läran, att Konungens person i sjelfva verket är och *kan vara* så helig och oantastelig, som den enligt lagen bör vara, torde kunna freda oss från misstyding, då vi nu företaga undersökning af ett ämne, som rörer Konungen i egenskap af enskild man, en belägenhet, der Konungen likväl af frivillig grannlaggenhet nyttjat rådgifvare, och således underkastat grunden för sina gerningar en allmän granskning, hvilken aldrig kan ägarum, der Han handlar utan rådgifvare. Visserligen kan någon finnas, som på ett eller annat sätt antastar oss för en inbillad förgripelse mot Konungens gerningar, då vi företaga oss att granska, icke dessa gerningar, sådane som Konungen, i rättvist förlitande på sina rådgifvares lagkunskap och ansvarighet, företagit dem, utan endast de grunder, som af rådgifvarne blifvit för Konungen framlagda, och då vi gå att framställa andra grunder, efter hvilka, i fall de rådgifvande bragt dem i öfvervägande, vi tro att Konungen skulle hafva handlat annorlunda. Men den, som så antastar oss, skall endast gifva oss en ny erfarenhet af behofvet att med lugn uthärda, hvad kärleken till sanning och rätt ådrager, hvad ett äkta nit för den helgade

Personens interesse ådrager, för hvilken sanningen är dyrbarare än ett försvar, som Han aldrig behöfver, men som slösas på Hans rådgifvare, då man vill synas tjänstaktig mot Honom sjelf.

Frågan, som vi vilja undersöka, är denna: *har Konungen i Sverige rätt att förvärfva fast egendom i Sverige?* Denna fråga, i och för sig sjelf, sträcker sig icke utöfver gränsen af de föremål för all mänsklig kunskap, som Tryckfrihets-förordningen uttryckligen tillåter att under föreskrifna vilkor behandla. Och om svaret, som vi komma att gifva på denna fråga, innefattar ogillande af hvad som skett; så anmärka vi i förväg, att hvad som skett, instämmer med Konungens Högsta Domstols underdåniga tillstyrkande, och att då det är *blott till detta*, som vi hålla oss, vi ej heller derigenom göra oss skyldiga till intrång på något fridlyst område.

Uppmärksam på den allmänna rösten och tillgänglig för hvarje välment föreställning, hade Hans Maj:t Konungen blifvit underrättad, att tvifvelsmål uppstått, huruvida Kongl. Maj:t såsom enskild man kunde äga och besitta jord i Sverige. Sorgfälligt att ej öfverträda lagarnes föreskrift, täcktes Kongl. Maj:t, vid en föredragning af Justitiæ-ärender, i Februarii månad sistlidne år, förordna, att ej mindre i afseende på de köp af fastigheter, Kongl. Maj:t

då redan gjort, än dem, Han framdeles kunde komma att göra, Dess Högsta Domstol och Statsråd skulle i ämnet höras, Högsta Domstolen för att utreda och upplysa, hvad författningarne derom stadga.

Detta var förordnad för lagarne. På sina högsta Lagfarnas ord var Konungen berättigad att tro. Han underkastade deras pröfning, ej blott hvad Han ämnade göra, utan hvad Han redan gjort, beredd att hörsama lagen i allt, och således å nyo föryttra, hvad han köpt, om lagen så fördrade. Hvem vill då inbilla oss, att det skulle misshaga Honom att än i denna stund se frågan afhandlad?

Af sigten åter, som fört Honom på den tankan, att äga jord i Sverige, är icke svår att inse. Att förvandla sin enskilda förmögenhet i svensk jord, är att fullkomna sitt införlifvande med Sverige, fästa sitt och sin dynastis öde med ännu ett band vid denna jord, hvars inbyggare valt Honom till sin Konung, vara, med ett ord, Sig lik i ädla tankar om sitt folk och Konungsligt begrepp om värdet af hvad Han äger.

Och tiden och sättet för utförande af en sådan afsigt äro ej mindre anmärkningsvärda. Alla dessa fastighetsköp hafva tjent att rädda olyckliga säljare och deras borgenärer från ett vanpris, som den allmänna förlägenheten skulle gjort oundvikligt, och i hvars ställe sådana köpesummor nu blifvit af Hans Maj:t betalte, som knappast någon enskild köpare i den bästa conjunctur skulle kunnat erlægga. Vi hafva nyligen sett, med hvad rabatt en af de största egendomarne blifvit åter offentligen utbjuden. I allt har röjt sig ädelmod och kungligt sinne.

Sådane äro de Konungens gerningar, hvarom fråga är. Ingen frestas deraf, att öfverträda lagens bud: "Konungens Maje-

"stät skall hållas i helgd och förordnad; "Hans gerningar vare emot allt åtal fre-
"dade." Men dessa råd, efter hvilka Konungen velat rätta Sig vid utförandet af så ädla afsigter, för att icke låta dem komma i strid med lagarne och förfelas, dessa råd förtjena att granskas med desto mera stränghet, ju mera vigtig deras verkan må kunna blifva för den allmänna ordningen och för den samvetsgranne Monarken sjelf, som påkallat dem. Så vidt de äro gina af Statsrådet, kunna vi om dem icke hafva kunskap. Hvad vi äga att framlägga för allmänheten, är Högsta Domstolens underdåniga betänkande. Af dess protokoll i ämnet vilja vi meddela ett utdrag och derefter yttra våra tankar om saken.

Utdrag af Protocollet öfver Justitiæ-Ärender hållit i Kongl. Maj:ts Högsta Domstol, Måndagen d. 8 Martii 1819.

Närvarande:

Hans Excellence Justitiæ-Stats-Ministern &c.
Herr Grefve Gyllenborg.

Justitiæ-Råden: Poppius.

Torén.

Grefve Hamilton.

Petersson.

Ekorn.

Grefve Strömfeldt.

Örbom.

S. D. Revisions-Secreteraren Bergensköld anmälte i underdånighet, att vid förredragning af Justitiæ-Ärender den 25 sistledne Februarii inför Hans Maj:t Konungen uti Stats-Rådet, hade Hans Maj:t i nåder förklarad, att som till Kongl. Maj:ts kunskap kommit, det tvifvelsmål uppstått, huruvida Kongl. Maj:t, såsom enskild man, kunde äga och besittja jord i Sverige, ville Kongl. Maj:t, alltid sorgfällig att ej öfverträda Lagarnes föreskrift, i afseende på de köp af fastigheter, Kongl. Maj:t redan

gjort, eller främdeles kunde komma att göra, öfver detta ämne hafva hört dess Högsta Domstol och Stats-Råd; och hade Kongl. Maj:t derföre befallt, att sedan Högsta Domstolen utredt och uplyst, hvad Författningarne härom stadga, skulle Högsta Domstolens utlåtande i Stats-Rådet anmälans.

Högsta Domstolen, som ansåg det i nåder affordrade underdåniga utlåtande icke innebära pröfning af något tviste-ämne, eller Lag-förklaring, på sätt och i ordning, som 87 och 88 §. §. af 1809 års Regeringsform föreskrifver, utan endast utveckling och underdånig anmälan af Högsta Domstolens enskildte tankar, grundade på den kännedom, Högsta Domstolen sökt inhämta om det inbördes förhållande emellan Sveriges Konungar, å ena, och Riket å andra sidan, som upkommit genom Stadgar, hvilka Konung och folket för sig antagit, fann, vid fullgörande af Kongl. Maj:ts nådiga befallning, sig böra först i underdånighet framställa, hvad i äldre tider varit i ämnet förordnad.

Konung Christiern I finnes, i den försäkran han gaf Riksens Ständer före sitt antråde till Regeringen, hafva utfäst sig, att, som orden lyda: "hvarken för sig, sin älskeliga Husfru, eller genom någon på sina vägnar, köpa eller förpanta något till sig eller Kronan, förthy dermed förnedras Ridderskapet och frälset, och förminskas Rikets tjenst, varandes deraf tillföre upkommen stor ovilja och tväddigt emellan Herrskapet, Ridderskapet och Frälset; — och är af Konung Christierns Son Hans, i dess försäkran af år 1483, enahanda löfte bekräftadt.

Sedan Svenska Thronen derefter af Konung Gustaf I emottogs, är något förbehåll, i fråga om besittning af jord, så mycket mindre gjordt, som Konungen uti

Sitt Testamente af år 1560 förordnat, att med arfvegodsens, dem hans barn, så på fäderne, som moderne, kunde bekomma, borde förhållas efter Lag. — Uti Konung Carl IX:s Testamente finnes likaledes förordnande gjordt om fördelningen af hans arfvegods; och hans son Konung Gustaf Adolph, som således ägde egen ärfd förmögenhet, samt Arfs- och Bördes-anspråk på ännu mera, har också i Adelige Privilegierna af år 1617, gjort det undantag, i afseende på åtkömst till Frälsegods, af ordalydelsen inhämtas: "Wi lofve ock härmed för Oss och Wåre efterkommande och Sveriges Rikes Arf-Furstar, att Wi icke vele köpa eller pantat till Oss, mycket mindre afhända någrom något fritt och frälst gods, derigenom det lossiga Ridderskapet och Adels Ståndet uti någon slägt kunde märkeligen försvagadt blifva, med mindre än Wi efter Lagen vore then närmaste Börde man till att lösa eller ärfvat." Sedan Konung Gustaf Adolph, af sitt så kallade arf och egit, eller Gustavianska arfvegodsens, bortgifvit omkring Trehundra hemman till Upsala Academi, hans dotter Drottning Christina jemväl bortgifvit hvad Kronan tillhörigt var, samt Konung Carl X Gustaf börjat en ny gren af Konungahuset, förekommer ej något i handlingarne om någon Konungarnes enskildta tillhörighet, i fastighet, förr än Konung Carl XI, uppå gjord förfrågan, i nådig skrivelse till Reductions-Commissionen den 19:de September 1695 förklarar, det reductionen äfven sträckte sig till Konung Gustaf I:s arf och egne gods, hvilka såsom gifva eller förläning, men icke genom köp eller byte, frångått sine ägaré, och hvilka gods förenades med kronogodsens.

Efter sålunda gjord öfversigt af förhållandet härmed ifrån äldre tider, återstår för Högsta Domstolen, att utreda, hvad i

förevarande ämne uti nu gällande förordningar finnes stadgadt; och dervid inhämtas väl, att uti Adelige privilegierne af d. 16 October 1723 §. 24 Kongl. Maj:ts lofvat för Sig och Sina efterkommande, att ej vilja, till Adels-Ståndets försvagande, köpa, tillpanta sig, mycket mindre afhända någon, något fritt och frälst gods; i 25 §., att sådane frälsegods, som för alihanda esterräkningar och gravationer eller embets-förseelser m. m. kunna blifva till Kronan indragne, skola antingen af slägt och bördemän, eller om de intet till äro, af andre frälsemän, för den summan Kronan antagit godset före, eller den nästbjudande, så framt Kronans fordran är större än godsets rätta värde, få infrias; så att hädanefter intet frälse, för hvad orsak det helst under Kronan komma kan, må hos Kronan förblifva, utan gå tillbaka i frälsemanna hand; att uti 26 §. blifvit förordnadt, att derest någon af Ridderskapet och Adeln sitt jorda-gods förverkade under Kronan i sådana mål lag säger, skall det förbrutne och Kronan hemfallne godset efterlätas någon af dem i släkten; och vidare i 27 §., att ej må ofrälse man köpa till sig någon frälse-jord eller gods, som äger och uti sig begriper Säteris-Ladugårds-Rå- och Rørs- eller Veckudags-rätt och frihet, emedan sådane ej få besittas af någon utom Ridderskapet och Adeln; att om någon ofrälseman åtkommit sådan egendom och derå erhållit fasta, skall han väl samma egendom få roligen besitta för sig och sina arfvingar, så länge den ärfves arfvinge efter arfvinge; men om den säljes, är ägaren förpligtad, att sälja eller afstå den till någon af Ridderskapet och Adeln; att Kongl. Maj:ts försäkrat, att hädanefter ej benåda någon ofrälse man att köpa eller besitta sådan för Adeln allena privilegierad egendom, med mindre någon

medelst goda och nyttiga tjenster gjort sig dertill värdig; varandes det domare förbudt, att hädanefter meddela någon ofrälseman uppbud och fasta. å hemman af ofvannämnde natur, efter sådant aldrig skall äga kraft och bestånd; dock är det, hvad angår Frälse- Strögods- och Utsokne-hemman, tillåtit Adelns vederlikar, så väl som Presterskapet och Borgare-Ståndet, som redan köpt eller hädanefter kunna få köpa ett eller annat frälsehemman, hvartill ingen bördeman i laga tid sig anmäler, att dem få behålla och besitta. — Men liksom förekommer, att efter det uti Förenings- och Säkerhets-Acten af den 21 Februarii och 3 April 1789 blifvit stadgadt, att alla fyra Stånden i Riket äga att besitta och förvärfva jord i deras gemensamma fädernesland, dock att Ridderskapet och Adeln, på sätt hittills stadgadt och öfligt varit, bibehållas vid deras gamla rättigheter, att äga och besitta säterier, samt rå- och rørs- och de i Skåne, Halland och Blekingen så kallade insokne-hemman; så har uti Kongl. Maj:ts Nådiga Kungörelse af den 6 April 1810, angående de, vid då ännu påstående Riksdag, Ständerne emellan öfverenskomne jemkningar och eftergifter i deras Privilegier, blifvit förklaradt, att hvarje svensk man, till hvilken class af medborgare han räknas må, är berättigad, att förvärfva och besitta fast egendom och jord, inom Svea rike, å land och i stad, af hvad natur som helst, och åtnjuta densamma tillhörande förmåner, emot upfyllande af dermed förknippade och redan faststälde, eller framdeles åtagande skyldigheter; i kraft hvaraf Ridderskapet och Adeln afsagt sig rättigheten, att, med andras utslutande, besitta säterier.

Då nu gällande Regerings-form icke innehåller något förbud för Konungen, att förvärfva enskild ägande-rätt till fastighet

inom Riket; då den inskränkning i en sådan Kongl. Maj:ts rätt, som, efter hvad of-
van berördt är, i anseende till säteri- och
frälse-egendom, fordorm gjord i Konungens
försäkran, blifvit förnyad i Adelige privi-
legierne, men tydeligt endast ursprungligen
haft för afsigt, att befästa Ridderskapet och
Adeln vid uteslutande besittning af så be-
skaffad jord, icke kunde anses annorlunda
än såsom nu mera förfallen, sedan, vid 1810
års Riksdag, Ridderskapet och Adeln af-
sagt sig nästnärande uteslutande rätt, och,
genom Rikets Ständers af Konungen gilla-
de beslut, är vordet förklaradt, att hvar
och en Svensk man är berättigad, att för-
värfva fast egendom och jord i Svea rike,
af hvad natur den vara må; då fråga icke
blifvit väckt derom, att ju ej Konung, som
Riket äger den lyckan att anse såsom den
förste svenske medborgare, vill, lika med
andre svenske män, vara underkastad de
villkor, anspråk och skyldigheter, hvilka
äro i lag och författningar fästade vid köp
och besittning af fast egendom; fann hög-
ste domstolen Sveriges Konung icke af gäl-
lande författningar vara hindrad, att i Sve-
rige, jord och hus enskildt förvärfva, äga
och besitta.

Anmäles i underdånighet.

In fidem Protocollii

H. FREDR. SEDERHOLM.

Rätteligen utdragit utur det, i Kongl. Maj:ts
Justitiæ Revisions Expedition, förvarade Original-
Protocoll, betygar

LARS CRONHOLM.
Secretetare.

(Forts. e. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

England. Såsom redan berättadt är, talte
Lord Grosvenor d. 3 dennes mot billen. Vitt-
nesmännen mot Drottningen ansåg han icke trovär-
diga och besvor Lorderna att förkasta billen. Ute-
slutandet af Drottningens namn ur Kyrkobönerna

tadlade han i hög grad. "Jag vet icke, om det ägt
rum, i anledning af några Konungens ordres till
Erkebiskopen af Canterbury; men det vet jag, att
om jag sjelf varit Erkebiskop i Canterbury, så,
häldre än att göra något som stridde mot lagar
och mensklighet, hade jag kastat handboken i an-
sigtet på Konungen; och hade jag varit Cantzler,
så, i stället att bekräfta en dylik befallning, hade
jag kastat sigillet för Konungens fötter." — Lord
Harewood ansåg en del af vittnesmännen veder-
lagd och en annan hvilande på svaga grunder;
men han måste med smärta bekänna, att några
syntes honom bättre grundade. Af alla tillsam-
mantagna hämtade han dock starka misstankar,
ehuru medlen till vittnens anskaffande varit ovan-
liga. Han önskade vara lika väl öfvertygad om
Drottningens oskuld, som han var, att antagandet
af en sådan bill vore opolitiskt. Följden skulle
blifva mycket missnöje hos folket; en gäsning fun-
nes redan i sinnena. Detta vore dock icke skälet,
hvarföre han voterade mot billen. — Lord Do-
noughmore trodde icke parlamentet böra offra
sin värdighet åt smädelser och skrik. Han ansåg
den delen af anklagelsen bevisad, som angick hän-
delserna under tält, så väl på land som på far-
tyget, och Dr. öfvertygad om otuktigt omgänge
med sin betjent. — Lord Grey talte länge, ge-
nomgick vittnesmännen, fann anklagelse-vittnena ofull-
ständiga eller formligen vederlagda, och ansåg råd-
ligt att lyssna till folkets högt yttrade mening,
äfvén som att betrakta det läge, hvori Drottningen
hade varit försatt. Ginge billen igenom medelst
Ministrarnes röster och de flera Lorders, som ej
följt undersökningen, i synnerhet under försvaret,
så vore det icke svårt att beräkna verkan deraf
på ej blott de lägre klasserna, utan äfvén de akt-
ningsvärdaste personer, till och med i Underhu-
set. "Hvad skulle folket tänka, om olikhet up-
stode mellan båda Husen? om en af Lorderna an-
tagen bill förkastades af underhuset? Hvad ock
må hända, tillfredsställer jag mitt samvete och up-
fyller min pligt, då jag lägger handen på mitt
hjärta och voterar "oskyldig." — Lord Liver-
pool utbreddes sig öfver vittnesmännen och påstod,
att de Monts blifvit bekräftadt af Hownams. D.
4 fortsatte Lord L. sitt långa tal. Det vore be-
vist, påstod han, först att Prinsessan af Wales
visat en brottlig böjelse för Bergami, medan han
ännu var löpare, och att utvägarne till dess till-
fredsställande redan då funnos; för det andra fun-
nes, på det som tilldragit sig före hennes ankomst
till Augusta och under hennes vistande der, en
sådan massa af bevis, att ägtenskapsbrottet vore

fulltygad. Det talas, så slutade han, om skri utanför, och det är sant, att de oproriske sätta allt i verksambet, för att nå sitt förstörelse-mål. Gifve Gud, att Drottningen afhållit sig från deltagande i deras försök! Men då man läser hennes svar på adresser, kan man då påstå, att de äro dicerade af en om sin oskuld öfvertygad person? Hade hon ej gjort bättre att allt jemnt föra samma språk, som i sitt svar på första adressen, då hon sade, att hon var trygg för sin oskuld, att hon var beredd att möta sina anklagare, men att hon icke ville sammanblanda sin sak med något partis, eller låta den tjena till stöd för någon faction? Hennes sednare svar synas dicerade af känslor, som förråda en brottslings öfvermod. — Lord Falmouth väckte först frågan om utslutande af sin om ägtenskaps-skilnad; så länge den fans, kunde han icke votera för billens andra läsning. Drottningen, om äfven skyldig, hade icke begått något brott mot staten eller förlorat sina rättigheter som hustru. — Lord Harrowby, ehuru han bidragit till billens framläggande, förklarade dock, att, då den skulle discuterar i utskottet, han ville votera för paragrafens utslutande. — Lord Ellenborough hade i hemliga utskottet gillat en högtidlig undersökning, men trodde nu otjenligt att på längre. Han hade väntat uppgifternas klara bevisning, äfven som att allmänna ränkesättet skulle gilla rättegången; men nu måste han tillstå, att han hvarken kan förklara Drottningen skyldig eller oskyldig. Hans motvilja mot billens ytterligare understödjande grundade sig dock egentligen på det högljudda allmänna ogillandet. Imedertid ansåg han Drottningen hafva upfört sig öskickligt och böra tadas. Hvarje fördomsfrä och bildad man skulle tillstå, att hon är en bland de sista qvinnor, han skulle framställa såsom modell för sin hustru eller efterdöme för sina döttrar. Lorden föreslog därför en adress, såsom redan nämndt är. Han ansåg en sådan näpst alldeles nödvändig, om Huset ville hålla qvinnliga dygden i aktning. Äfven finnes ett medel att inskränka Dr. i utöfningen af dess prerogativer, det nemligen att inskränka stats-anläget till henne. — Lord Ashburton förklarade sig högt mot billen. — Lord Erskine talte i två timmar mot billen. Ehuru allvarsam sjuk, hade han dock ansett sig höra komma upp, för att bestrida den. — Lord Dunstanville ville häldre begrafvas under thronens och altarets ruiner, än votera så, som han måste, för billen, om han icke vore öfvertygad om dess billighet och nödvändighet. — Lord Manners understödde billen, äfven som Hert. af New-

castle, hvilken ville votera ej blott för andra läsningen, utan ock för alla de straff, billen innehåller. — Marq. Lansdowne begynte tala; men Huset ajournerade sig till måndagen d. 6.

Då fortsatte han och slutade sitt tal mot billen. Hertigarne af Northumberland och Atholl voterade för. Lord Grenville talade länge och förklarade sig hafva funnit anklagelserna fullkomligt bevista. — Lorderne Howard, Enniskillen, Calthorpe, Stafford, Clifford, Grantham, Blessington, Gosport, Somerset och Rosslyn röstade mot billen. Lord Calthorpe anmärkte, att Huset, såsom sedernas väktare, borde uttrycka ett högt ogillande af Drottningens upförande, som varit skamligt och förnedrande, enligt hvad trovärdiga vittnen intygat. L. Gosport ogillade äfven Drottningens lefnad. L. Grantham, ehuru han voterade mot billen, kunde dock icke lägga handen på sitt hjerta och förklara henne oskyldig. Sedan L. Rosslyn talat, utvistes åhörarne och votering företogs om billens andra läsning. 128 röster befunnos för och 95 emot; hvar på billen lästes och huset beslöt, att den skulle discuterar följande dagen i allmänt (af hela huset bestående) utskott.

D. 7, så snart huset var samladt, framlade Lord Dacre följande protest: "Carolina R., till de andeliga och världsliga Lorder, i parlament församlade, Drottningen har blifvit underrättad om Lordernas beslut i afseende på den dem förelagda bill. Inför parlamentet, sin familj och sitt land protesterar hon högtidligen emot detta beslut. De, som framträd såsom hennes anklagare, hafva vägat sitta som domare i målet mellan Drottningen och dem. Parer, som öfvervarit alla vittnes förhören emot henne, men icke hennes försvar, hafva röstat mot henne. Andre hafva inträdt i öfverläggningen, då de kommo ur hemliga utskottet, med hufvudet fullt af den massa smädelse, hennes fiender icke vägat framlägga i dagen. Drottningen nyttjar icke sin rättighet att infinna sig inför Utskottet; ty detaljerne höra vara henne likgiltiga; och så vida denna exempellösa rättegång icke drager billen inför den andra lagstiftningsgrenen, vill hon icke på något sätt nämna den behandling, hon i 26 år utstått. Hon bedyrar imedertid bestämdt och inför Gud, att hon är alldeles oskyldig till det brott, man lagt henne till last, och hon väntar med fast lugn slutliga resultatet af denna exempellösa undersökning." Efter en stunds öfverläggning fattade huset följande resolution: "Oaktadt allt det otillhöriga, som det nu framlagda parperet i vissa delar innehåller, vill dock huset med fästade afseende å förekomne an-

ledningar, emottaga papperet, såsom en framställning af hvad H. M. Drottningen har att ytterligare anmäla inför huset, i rättegångens nu varande skick." Sedan formerade huset sig till hemligt Utskott.

Lord Liverpool upläste inledningen till billen och upgaf de ändringar, som han deri ville hafva gjorda och som alla antogos. Derpå lästes sjelfva billen och en lång debatt uppstod om den paragrafen, som handlar om ägtenskapsskillnaden, hvilken Erkebiskopen af York icke ville hafva bibehållen i billen, emedan han ansåg ägtenskap icke som en borgerlig öfverenskommelse, utan som en religions-förbindelse. Som lagstiftare förklarade han sig emot billen, men som domare ansåg han den anklagade skyldig. Han önskade, att Lorderne ej måtte komma hela sin lifstid att ångra, det billen blifvit framlagd för dem. — Biskopen af Chester hade, af öfvertygelse, att ägtenskapsbrottet vore bevisat, voterat för andra läsningen; men amorlunda skulle han hafva voterat, om han trott, att ifrågasvarande paragraf skulle stå kvar. — Erkebiskopen af Canterbury påstod, att Skriften icke förbjöd ägtenskapsskillnad för kor. Med honom instämde Biskoparne af Landaff och London; men Biskopen af Worcester ville hafva parafen utstruken. — Likaså Lord Lauderdale, hvilken trodde, att Konungen icke kan erhålla skilsmässa, utan att hans eget upförande undersökes, och att han deruti är lika väl underkastad allmänna lagen som Drottningen. Lord Darnley ogillade paragrafen, men trodde för öfrigt, att om den stod der eller icke, borde billen lika fullt förkastas. — Lord Harrowby hade ifrånbörjan trott, att den politique, som gjorde billen nödvändig, icke sträckt sig till ägtenskapsskillnad, hvilken i detta fall icke gillades hvarken af Guds eller mensklig lag. Han vore därför tyungen att votera mot paragrafen. — Lord Fitzwilliam talade länge och trodde icke, att lagstiftande magten borde inblanda sig mellan tvenne makar, då ingendera begärde det. Lord Liverpool fann ingen svårighet att utesluta paragrafen, och trodde icke billen böra innebära skilsmässa, äfven om den anginge en ung Konung och en ung Drottning. Han kunde icke döla den mening, någre hyst, att Drottningen omöjlig kunde degraderas, utan att tillika degradera Konungen, som vore tvungen till sammanlefnad med en dylik gemål. "Vi veta, sade han, att en skilsmässa verkligen existerar emellan Konungen och Drottningen sedan 26 år, gillad af den oflidne Konungen och stadfäst af parlamentet." I stället för den föreslagna paragrafen trodde han att någon annan reglering borde vidtagas

och den förra skillnaden till säng och säte bekräftas. Lord-Cantzleren gjorde en lång theologisk utläggning af ämnet, och förklarade sig icke bestämdt om frågan, hvaröfver han ville höra de skriftlärdas yttrande, men fann svårigheter vid reglerandet, i fall paragrafen uteslötes.

D. 8 uppstod debatt öfver Lorderne Hollands och Darnleys begäran att få underteckna den protest, som flere Lorder afgifvit emot billen. Frågan uppsköts och Huset förvandlade sig åter till Utskott. Erkebiskopen af Tuam uttryckte sin stora ovilja att sitta öfver detta mål, hvartill det hade fordrats all den stränghet, hvarmed Huset ålagt inställelsen, att förnå honom. Paragrafen om skillnad ansåg han böra gå bort och i annat fall måste han nedlägga sin röst, ehuru öfvertygad han vore om Drottningens brottslighet. — Biskopen af Peterborough trodde skillnad vara nödvändig, men föreslog något mildare utväg. Likaså trodde Lord Cantzleren, om, emot hans tanka, Paragrafen skulle bort. Han ville, att något förklarande steg skulle tagas, som lemnade ägtenskapets religiösa del orörd, men försette contrahenterne i det fullkomliga skillnads-tillstånd, som det öfriga af billen fordrade. — Marq. Lansdowne ansåg skillnad som en nödvändig följd af degradationen. Om den borttoges, skulle Drottningen, beröfvad sina prerogativer, förblifva under sin gemåls väld, men utan hans beskydd. Billen måste således antagas, sådan den var, så vida man icke deruti ville införa ännu en orimlighet, lik dem, som redan characterisera rättegången. Lord King ville icke, att billens artiklar skulle vara lika orimliga, som billen är orättvis. Han trodde, att huset antagit inledningen utan bevis och endast på allmänna rykten. Dylika rykten kunde äfven han anföra; han hade t. ex. hört, att då Drottningen var i Blackheath för några år sedan, hade hon umgåtts fritt och förtroligt med Lord Liverpool och Exchequer Cantzlern. (gapskratt). Lord Grey ville hafva paragrafen kvar, i förhoppning, att den skulle förstöra billen. För dess bibehållande voterade äfven Lorderne Donoughmore, Somers, Limerick, Essex, Anson, Caernarvon, Buckingham, Ross och Manners. Lord Falmouth ville hafva Paragrafen kvar, och i annat fall skulle han ångra att hafva låtit billen gå så långt, utan att sätta sig dermot. Att Konungen icke kan göra illa, är ett axiom, fullkomligt riktigt i lagens mening; men sunda förnuftet upreser sig emot den tanken, att taga detta noga efter orden. Ingen vore Konungen mera tillgifven, men illa skulle han upfylla sin pligt både mot Konungen och sig sjelf, om han

icke medgifve, det Konungen har skyldigheter att uppfylla i synnerhet inom sin famille, lika väl som den ringaste af hans undersåtar. -- Lord Darnley hoppades, att den ringa phalang, som bestridt billen i dess helhet, måtte segra, ehuru billen blifvit understödd af lätta trupper. Öfver ingen ting i sin lefnad hade han varit högmodigare, än deröfver, att han förenat sig med den lilla phalangen. Dock måste han vara emot sina vänner och med Erkebiskopen af Tuam rösta för paragrafens borttagande; men som han icke eller ville understödja Ministrarne, skulle han icke votera på andra sidan. — Sluteligen begärdes allmänt votering, och med 129 röster emot 62 beslöts att paragrafen skulle stå qvar.

Den 9 föreslogos flera förändringar, men förkastades, och huset beslöt att tredje läsningen skulle förekomma följande dagen. En ordväxling mellan Lorderne Lauderdale och Grey, i anledning af den sednares förut yttrade önskan, att paragrafen måtte stå qvar, för att förstöra hela billen. Detta förklarade den förre för ett oanständigt knep, och Lord Grey frågade tillbaka, om icke Ministrarne brukat dylika.

Den 10 afgjordes ändteligen den stora frågan. Votering föregick kl. 1 och 20 min., och 108 röster voro för, men 99 emot tredje läsningen. Oppositionen emottog detta resultat med högljudda bifallsrop. Sedan lugnet var någorlunda återställt, reste sig Lorderne Liverpool och Dacre, den sednare med ett papper, som man trodde vara en ny protest af Drottningen. Den förre yttrade: om pluraliteten nu varit lika stor som för andra läsningen, så hade jag skickat billen till Underhuset; men nu linner jag mig föranlåten föreslå att tredje läsningen uppskjutes i sex månader. Detta antogs genast utan votering.

Folket i hufvudstaden yttrar den omätligaste glädje öfver sin Drottningens seger och tågar under jubelskri genom de illuminerade gatorna (heter det af d. 10 om aftonen).

Den nya Lord Mayorens installation skedde med vanlig högtidlighet d. 9 (kallad Lord Mayorsdagen). Vid kalaset voro många Oppositionsmän, främlingar (hvaribland Vassali, Grefvinnan Oldi m. fl.) och förnämt folk.

Österrike. Det synes afgjort, att Neapels militäriska occupation blifvit besluten af Österr. hofvet, enligt öfverenskommelse med dess nordiska allierade. Utomordentlig verksamhet råder i

Hof-Krigs-Rådet och General-Stuben har afgått till Italien. Man vet icke, om General Bianchi, som är van att slå Neapolitanerna, får öfverbefälet. Nugent har anmält sig till tjänstgöring.

Öfverläggningarne i Troppau fortgå. Konungen af Preussen ankom dit d. 7 dennes.

Neapel. Lugnet är fullkomligt återställt i Palermo. Ifvern mot Gen. Florestano Pepe begyinner svalna, sedan man märkt (heter det från Wien) att han blott avslutat conventionen, för att komma i besittning af staden och dess fästningsverk, väl vetande, att då han icke ägde fullmakt till en dylik conventions avslutande, skulle den förkastas i Neapel. Före detta hade Palermo varit en skådeplats för de grusligaste excesser. Nu är tonen deremot ganska Neapolitansk och de uproriske häktas. — En Engelsk escadre har inlupit i Neapels hamn; regeringen tog ombrage, men Eng. Ministern förklarade högst artig, att skeppen skulle genast afsegla.

Spanien. Munkordnarnes uphäfvande är offentligt kungjord, under stort tillopp af folk. De uphäfna klostrens antal stiger till 225 stycken. Courierer afgingo genast till alla provinser, för att hindra bortförande af klostrens egendom. Imedertid hafva munkarne lyckats bortföra 40 millioner. Nuntien skall hafva tagit pass för att afresa. Hufvudstadens lugn tros hafva varit i fara, om Konungen icke bekräftat beslutet om klostren, Nuntien var i de sista tiderna ofbrutet vid hofvet och skall hafva framlemnat ett Påfvens egenhändiga bref till Konungen. — Cortes hafva bewiljat Sjö-Ministern 40 mill. till byggande af 20 skepp. — D. 30 antogs förslaget om undervisningsorganisation, enligt hvilken 1:0 en skola skall finnas för 500 hushåll, 2:0 Provincial-universiteter för hvarje province, sedan den nya indelningen är verkställd, 3:0 nio Högskolor för de högre vetenskaperna.

Frankrike. Gironde-departementet har åter valt sina fem afgående deputerade, hvaribland äro Ravéz, Lainé och Marcellus; Cher-departementet likaså Boin och Devaux. Eure-departementet ändteligen äfven Dupont; Nordkust-departementet Ministern i Stuttgart, de la Moussaie, f. d. Kammarherren St. Aignan o. s. v. Ministeriella partiet har öfver allt öfverhanden.

STOCKHOLMS COURIER

Thorsdagen den 30 November.

Sine ira, studio et metu.

LAGFARENHET.

(Forts. och slut från N:o 95.)

Man finner här de lagar åberopade, hvar efter frågan bordt prövas. Hvad man saknar, är en undersökning af de grunder, hvarpå lagstiftningen i ämnet bör vara byggd.

Användandet af en Konungs enskilda förmögenhet är ett svårt problem i statsläran. Detta problem får icke uplösas för tillfället. Hvad är väl i allmänhet stiftandet af en constitutionel Konungamakt annat, än inskränkande af den ena Konungens frihet att göra allt det goda, Han önskar, för att betaga den andre Konungens friheten att skada? Om vi alla med glädje kunde vara brukare af CARL JOHANS enskilda jord; så följer icke deraf, att vi skulle lika gerna hafva till husbönder alla dem, som efter Honom i kommande århundraden besitta svenska thronen. Vi vårda under Honom våra Grundlagar med icke mindre sorgfällighet ~~den~~ före, att vi mer än tillräckligt veta, det Han aldrig skulle missbruka en godtycklig makt. Hvarföre skulle vi vara mindre sorgfälliga i ett annat ämne, om det kan hafva lika mycket inflytande på våra efterkommandes väl eller ve?

Det är svårt, säga vi, att veta, hvad som bör göras med en Konungs enskilda

förmögenhet. All egendom ligger under lagarna, och är till endast genom dem. Huru skall då den hafva egendom, som för sin person ej lyder under någon lag? Vi hafva sett, att Thronarvingen måst undandra sig den ädlaste af alla medborgliga rättigheter och pligter, den att uppträda såsom domare öfver en anklagad; och säkert skall ingen upplysning misskänna nödvändigheten af detta steg. Ännu mera tydligt är det, att icke alla de medborgliga rättigheter och pligter, som oundvikligen ätfölja enskiid äganderätt, kunna förenas med en regents belägenhet.

Med fast egendom visar sig detta tydligast. En förpaktare, en landbo, en torpare, en dräng, äga alla rättigheter mot sin husbonde och husbonden rättigheter mot dem, hvarom ingendera kan betagas att utföra sin talan inför laga domstol. En granne gör anspråk på någon del af ägorna, och honom kan ej förmenas att anställa en rågångstvist. En annan granne har inkräktat, och från honom måste jord återvinnas genom laga dom. Den tredje har samfälda ägor med något hemman af godset; skifte med honom måste anställas, han gör obilliga fordringar eller nyttjar olagliga undanflygter; och tvisten måste lagligen slitas. Hvad vore det för en äganderätt, som icke tilläte lagarnes anlitande i något af dessa och dylika fall?

Är det nu i sin ordning, att en Konung uppträder inför rätta emot sina undersåter? Tilläfsventyrs är det omöjligt att för alla händelser förebygga nödvändigheten deraf. Men en förfärlig nödvändighet är det; och ett uselt värn för rättigheter mot despotiskt lynne hos en Regent skulle det vara, att mot honom nödgas anlita Domare, öfver hvilka han är Konung, så väl som öfver alla andra. Skall man dessutom kunna tvista med sin Konung; så måste man få i alla afseenden betrakta honom såsom vederpart. Han blir jäfvig att handlägga mål, som röra dem, med hvilka han tvistar. En sådan har en ansöknings- eller besvärfråga, som Konungen i Statsrådet måste afgöra. Hvad skall den jäfvige Konungen göra dervid? Kan Han updraga sin beslutanderätt åt någon annan? Eller skall saken hvila så många år, som Konungens rättegång kan räcka? Om detta vore rättvist mot den, som tvistar med Monarken och förutsättes i de flesta fall hafva orätt; vore det väl derföre rättvist mot de hundrade andra, som kunde hafva del i dennes sak hos Konungen och blifva lika länge uppehållna?

Vi uprepa aldrig för ofta, att vi icke befara något dylikt under CARL JOHANS spira eller Hans ädle Sons. Men vi tala icke om Dem, utan om lagstiftningsgrunder. En gränslös försakelse må vara ett ofelbart medel att undvika tvister. Men det är icke för denna, som lagarne skrives.

Antingen kan en Konung icke hafva enskild egendom, eller ock måste han äga att disponera deröfver lika fritt, som hvarje annan ägare öfver sin. Han antager icke en förpaktare eller gårdsdräng genom contrasignerad expedition från Statsrådet. Han handlar utan constitutionella rådgifvare och ansvarar personligen för sina handlingar inför lagen. Han är människa och regerar

öfver menniskor. Han kan misstaga sig, och hans gerningar kunna missförstås och väcka ovänskap. Ju mera man då försätter honom i nödvändighet att personligen ansvara, desto mera fräntager man honom hans personliga helgd och vördnad. Man beröfvar honom möjligheten att alltid vara omgifven af Majestätets glans, för hvars skull allena det likväl är, som alla hans gerningar blifvit från allt åtal fredade. Vill man bibehålla en skugga af detta fredande; så måste man inskränka det till ingen ting annat än en omöjlighet för andra att få lagligen godkändt och verkställt, hvad man dock ej kan vägra någon att påstå vara dess rätt — det vill säga att man beröfvar Majestätet den verkliga fördel (att icke tadlas), som är ousbärlig för dess ändamål, och bibehåller blott den olägenhet (lagens översamhet), som för denna fördels skull måste tålas.

Vi säga icke, att en Konung kan eller bör hållas fjättrad inom sin rådkammare, hindras från all enskild handling. Vi säga blott, att alla civila påföljder af hans enskilda handlingar äro en olägenhet, som i möjligaste måtto bör förekommas; och vi tro det icke af honom kunna räknas för en försakelse, att han saknar tillfälle att invickla sig i hushållsbekymmer, hvaraf hela glädjen består uti förhatliga anledningar till dessa enskilda civila förhållanden, hvilka för hans sällhet och för hans värdighet lika sorgfälligt böra undvikas. All enskild rätt, som Konungen äger öfver personer i sin tjänst, bör vara sådan, som den Han utöfvar öfver sitt hof. Men med en så oinskränkt makt, i fall den emot grundlagen finge äga rum, öfver det folk, som behöfves på Konungens egendom, vore Han själf ingalanda belåten. Hans hushållning skulle, af lätt begripliga orsaker, förstöras derigenom;

Hittills hafva vi likväl blott talt om hvad som hörer under allmänna domaremakten, och der en lagskipning *emot Konungen* åtminstone är tänkbar. Men det finnes andra ämnen, der Konungen i Sverige *sjelf* dömer och der hvarje jordägare lyder under hans domsrätt; hvaraf följer, att då Konungen *sjelf* är jordägare, lyder han *sjelf* personligen under Konungen i Statsrådet. Sådana ämnen äro frågor om väghållning, skjutsning, allmänna byggnader, med ett ord alla så kallade ekonomimål. Här är första instansen Konungens Befallningshafvande, det vill säga en förtroende-man, hvars bibehållande vid embetet beror af Konungens oinskränkta välbehag; och när frågorna komma till högsta instansen, kan man ej mer tänka sig en verklig domare deröfver, då Konungen *sjelf* är part. En skjutsreglering eller vägdelning i ett härad, der Hans Majestät är jordägare, kan aldrig afgöras, om den genom besvär drages under Kongl. Maj:ts nådiga pröfning.

I sjelfva lagstiftningen låta olägenheterna känna sig. Hvarje jordägare är skattdragande; och all jord bör vara representerad. Konungen borde för sin frälsejord sitta på Riddarhuset, och för skattejord borde Han kunna deltaga i Riksdagsmans-val. Intetdera är möjligt. Men Han får icke dessmindre ett intresse i hvarje fråga, som angår bevillning, och i den stora fråga, hvars afgörande ej kan i längden uteblifva, om förändring i jordens natur och en jemnad beskattning på all jord i riket. Låt dessa ämnen icke blifva till allas nöje afgjorda; hvilket olyckligt fält skulle ej då öppnas för de missnöjda att föreställa sig, huru Konungen personligen verkat till en utgång, som tillfälligtvis vore till Hans fördel!

Om allt, hvad vi sålunda anmärkt, är

viktigt och besinningsvärdt; så blifva följderna ännu mera kännbara genom den progressiva utvidgning, som landtegendomar i rika ägares händer alltid naturligen vinna. Med samma rätt, som Konungen redan köpt, kan Han fortfara att köpa; och Han kan med visshet disponera åtminstone afkastningen af sina fastigheter till förvärfvande af flera hvarje år. En Dynasti af goda hushållare skulle på detta sätt, inom en rätt måttlig tidrymd, kunna vara ägare af en stor del af rikets säljbara jord; och då vore väl i längden föga att tänka på medborglig frihet. För att skaka henne, behöfves på långt när icke en så stor sammanhopning af jord i hvar och en ägares hand, änskönt egendomsrätten icke förenas med statens hela regeringsmakt.

Den tanken, att Konungen skulle vara att anse för *den förste svenske medborgare* är utan tvifvel vacker, då den yttras af en Konung, såsom ett prof af den blygsamhet, hvarmed han betraktar sin upphöjelse. Men om han så betraktas af sitt folk och om man bjuder till att införa honom sådan i lagstiftningen; då går hans höga bestämmelse förlorad. Majestätet finnes i sjelfva verket endast uti constitutionella monarkier. En blott Konungamakt är af vida mindre betydelse. Men som denna tror sig hafva en oemotståndlig vilja, i stället för en verkligen helgad värdighet; så har den stundom trott sig kunna nedstiga till en medborglig rang, och i följd deraf också velat låta monarken handla såsom monark, då han blott handlat såsom enskild person, och tvertom. Man har då naturligtvis icke gjort sig begrepp om en monark, såsom högste representant af lagen och folket.

Detta torde vara nog, för att sätta våra läsare i tillfälle att eftersinna, huruvida det underdåniga betänkandet af Konungens Högsta Domstol står tillsammans med grunder-

na för en lagstiftning i ämnet. Men då, såsom redan är anmärkt, vi uti betänkandet saknat all undersökning härom; måtte vi väl kunna instämma i det omdömet, att åtminstone lagens bokstaf icke ligger i vägen för hvad Högsta Domstolen tillstyrkt, "att således Sveriges Konung icke af gällande författningar är hindrad att i Sverige jord och hus enskildt förvärfva, äga och besitta?"

Om de lagstiftningsgrunder, vi anført, icke i fornda tider kommit i öfvervägande, vore föga underligt, då en statsform efter rättsbegrepp ännu icke hunnit uppföras. När de af Högsta Domstolen åberopade Adelige Privilegierna skrefvos, var skillnaden mellan hemmans natur vida skarpere, än den i senare tider blifvit. Skattejordens innehafvare ansågos icke för fullständiga ägare (de förpligtas ännu i 1734 års lag, att vid salu utom börd hembjuda hemmanen till Kronan). En sådan äganderätt trodde man icke Konungen kunna eftersträfvä; och det var möjligt för styrelsen, som då icke låg i Konungens hand, att hindra Honom från inköp af detta slags jord, genom dess inlösende till Kronan. Det enda slag af fastighet, Han kunde få lust att äga, var frälse. Faran häraf insåg man, ehuru man, efter tidens sätt, icke talte derom, såsom om en fara för fäderneslandet, utan blott tänkte på det stånd, som ensamt var berättigadt att äga detta slags jord. Man förbjöd Konungen att förvärfva den, och verkan var, att Konungarne under denna styrelseform icke blefvo jordägare.

Vi betrakta således icke, lika med Högsta Domstolen, adeliga Privilegiernas stadgande blott såsom en *inskränkning* i Konungens rätt att förvärfva jord, utan såsom ett rent förbud mot *all* sådan rätt. Har väl detta förbud, såsom Högsta Dom-

stolen antager, *förfallit* genom någon nyare lag?

Säkerhets-akten, som åberopas, säger, att alla fyra stånden i Riket äga att besitta och förvärfva jord i deras gemensamma fädernesland (med undantag likväl af dem åt adeln förbehållna). Härigenom voro adeliga Privilegierna uphäfva i afseende på frälse strögods och utsockne hemman, hvilka således, i stället att förut endast kunna ägas af Adeln, dess vederlikar eller Prester och Borgare, blefvo åtkomliga för *alla fyra Stånden i Riket*. Den Konung, som propånerade Säkerhets-akten, misstog sig likväl utan tvifvel, då Han förklarade sig för svensk Adelsman. Konungen kan icke höra till något af de fyra stånden; och således var Konungen efter Säkerhets-akten visserligen ej mer än förut berättigad att äga jord i riket.

Lagen af den 6 April 1810 förklarar hvarje svensk man, till hvilken klass af *medborgare* han räknas må, berättigad att förvärfva och besitta fast egendom och jord inom Svea rike å land och i stad, af hvad natur som helst. Vi hafva redan sagt, att vi ej anse Konungen för medborgare. Den, som icke står under lagen, kan icke vara det. I bokstafven af 1810 års lag ligger då för ingen del något uphäfvande af förbudet för Konungen att förvärfva jord. För att likväl icke fästa oss vid blotta termen *medborgare*, behöfva vi endast erinra, att då adeliga privilegierna icke stadnat vid ett allmänt förbud mot den privilegierade jordens skiljande från Adelsståndet, utan särskildt stadgat förbudet för Konungen; var det icke heller nog att uphäfva det allmänna förbudet, i fall man velat uti detta uphäfvande inbegripa Konungen, utan hade man då bordt skriva för Honom en särskild tillåtelse.

Om nu en sådan tillåtelse strider mot

all lagens anda så uppenbart, som vi sökt visa; då hade man visserligen bordt vara sorgfälligt att åtminstone icke öferskrida bokstaven.

En anmärkning torde till slut få göras, som kan hända rättfärdigar vårt företag att underkasta ämnet allmänna granskningen, äfven om vi från början till slutet misstagit oss. Mången har kunnat, likasom vi, grubbla öfver saken, hvilken är allmänt bekant, men utan att, såsom vi, vara underrättad om de råd, Konungen låtit gifva Sig. Det är då nyttigt, att man får veta, det Konungen icke träffas af hvilka omdömen, man helst må fälla, öfver hvad som skett.

UTLÄNDSKA NYHETER.

England. Resultatet af sessionen i Öfverhuset d. 10 har man redan sett; debatterna, mera detaljerade, voro följande:

Sedan Lord-Cantzleren gjort proposition om tredje läsningen, talade Lord Morley och satte sig emot den samma. Han ansåg ingen händelse vara bevisad, och dessutom billen, om icke revolutionär, dock åtminstone antimonarkisk. Han ville visst icke taga Drottningen i försvar eller påstå, att ägtenskapsbrott icke blifvit begånget; men då det icke var fulltygadt, ansåg han sig tvungen att votera mot billen. — Lord Somers trodde alldeles motsatsen och ”kunde icke hafva det nöjet att votera mot billen.” Han begrep icke, huru någon kunde finna Dr. oskyldig. — Lord Fortescue ansåg billen högst otillbörlig i närvarande tidpunkt, och att man i allmänhet borde afhålla sig att angripa en så hög persons enskilda lefnad. ”I alla tider hafva personer af denna rang haft svagheter och begått fel; men man har alltid ansett tjejlighet och politiskt att med en tjock slöja betäcka dem. Alla länders historia visar prof härpå. Hvar följder man dem icke vid detta tillfälle? Jag hoppas, att detta hus, där Konungens ärfstliga Råd sitta, skall förena sig med de andra klasserna i samhället, att göra, hvad hedren och thronens värdighet kräva. Första steget är att undanröjda en bill, som kan befläcka båda, och det kanske med de

olyckligaste följder.” — Hert. af Bedford såg sig tvungen att bestämdt rösta mot en bill, som syftade att förnedra huset, äfven som Kronan, och att begå en orättvisa mot folket. Som domare (hvilket han dock icke nu ansåg sig vara) hade han skolat, utan tvekan och med handen på hjertat, förklara Dr. oskyldig; som lagstiftare tvekade han, i anseende till billens onödighet och orättvisa, ännu mindre att säga nej. — Lord-Cantzleren sade, att hvar och en, som icke vore innerligt öfvertygad om brottet, icke borde votera för billen. Han sjelf, då han betraktade vittnesmålen, jemte Drs ombuds nekande att framdraga vissa vittnen, som voro till hands, var öfvertygad, att det otuktiga omgänget ägt rum. Hade han det icke varit, så hade ingen consideration i världen förmått honom att, såsom han nu gjorde, votera för tredje läsningen. — Biskoparne af Chester och Gloucester förklarade sig mot billen, då sin om skilsmässa fanns kvar. Den förre nedlade sin röst, den sednare voterade mot. — Hert. af Grafton sade, utan tvekan, ”oskyldig.” — Marq. af Huntley var öfvertygad om Drottningens brott och voterade för. — Marq. Donegal, samt Lorderne Alvanley och Darnley voterade mot. — Lord Ellenborough fann märkvärdigt, att de mest bindande utsagor mot Drottningen voro hennes egna vittnens. — Derpå ropades: ”proposition! proposition!” och voteringen gick så, som redan är berättadt. Det papper, Lord Daere ville framlägga från Drottningen, lärar hafva innebällit hufvudsakligen, att ”Hennes Maj:t, underrättad, att billens tredje läsning gått igenom med en pluralitet af jemut så många röster, som de personer äro, hvilka uppgifvit sig vara hennes contraparter, begär företräde genast, innan billen går igenom.”

Sedan Lord Liverpool derpå gjort den oväntade motionen om sex månaders uppskof, och den blifvit med fröjderop emottagen; tog Lord Grey ordet och yttrade: Nu kan man svärsligen säga, att billen mer är anhängig hos huset; men hos folket är den anhängig och skall länge lefva i dess minne. (Hör!) Han förebrädde Ministrarna med mycken bitterhet, att de handlat efter partiska och smädeliga förklaringar, att de satt hela landet i gäsning, alla enskilda och allmänna ärender i ovisshet och stagnation; att de gifvit allmänna lugnets fiender de beqvämaste anledningar att störa det; att de förrådt sin Konung, insultat sin Drottning, (Ett långt: ”hör!” från alla sidor) och förargat nationens seder genom kungörande af de nedriga och äckliga angifvelser, hvarmed huset så länge haft att

göra. Han angrep Mailändska commissionen, som, tillsatt icke för att utforska sanningen, utan för att skaffa vittnen om brott, funnit allt för stor benägenhet här att tro alla smädeliga sagor om Drottningen. Slutet vore nu, att billen vore återtagen, med skäl men utan justification. Han underrättade Ministrarna, att Storbritanniska folket icke skall låta sig nöja med blott nedläggande af billen, utan fordra en sträng undersökning om dess bevekelsegrunder och ursprung (Stort bifall). — Lord Erskine yttrade sin glädje öfver "rättvisans och oskuldens seger mot orättvisan och ilskan." Han hade tillbragt en stor del af sin lefnad vid domstolar och ofta varit vittne till lagens triumf, men aldrig till en herrligare än i dag. — Hert. af Montrose deremot förklarade, att öfvertygelsen om den anklagades brottslighet aldrig kunde utrotas hos honom, och att han för sin del aldrig skulle anse henne för sin Drottning. — Derefter antogos båda Lord Liverpools motioner: att tredje läsningen måtte upskjutas, och att huset måtte ajournera sig till d. 23 (den dagen då Underhuset äfven sammanträder). Det tros allmänt, att, så snart kamrarna då äro samlade, parlamentet kommer att prorogeras, hvarest är troligt, att det åter sammanträder i slutet af Januarii eller första dagarna af Februari. Många tro, att, ehuru billen är upskjuten, någon Lord som voterat för tredje läsningen, ändock kommer att proponera en address till Konungen, eller något beslut, som, under annan form, ådagalägger pluralitetens tanka om egentliga föremålet för undersökningarna.

Man har imedlertid uträknat, hvaraf pluraliteten vid båda voteringarna bestått. Äfven de 28 rösterna vid frågan om andra läsningen falla alldeles bort, i fall man afräknar alla, som, enligt sakens natur, icke hördt votera, nemligen 2 Prinsar af blodet, beklädda med höga förtroende-värdigheter; 9 Cabinetts-Ministrar, angifvare i målet, (då de voterade, upstod ett så högljudt mummel af ovilja, att Lord-Cantzleren anmärkte, det han skulle tro åskådarna närvarande, om han icke sjelf sett dem gå ut); 13 förtroende-embetsmän; Erkebiskopen i Canterbury, som förnt dömt i målet, i det han uteslutit Drottningens namn ur kyrkoböckerna, samt 3 Lorder, som alldeles icke öfverlyarigt försvaret. Hade de 23 Pairs, som icke höra till den ärftliga adeln (nemligen Biskoparne, som annars aldrig sitta öfver rättegångar), samt Ministrarne icke röstat, så hade Drottningen haft en pluralitet af 4 röster. Ännu märkvärdigare blir således den lilla pluraliteten vid fråga om tredje läsningen, i synnerhet då man besinnar, att Cabinetts-

Ministrarnes antal verkligen är större än 9, och att (såsom The Times anmärker) 12 röstes pluralitet fordras för att fälla en anklagad, då Öfverhuset handlar som domstol.

Under voteringen stodo Drottningens ombud på thron-uphöjningen och räknade; och så snart de märkte, att pluraliteten icke blef större än 9, uppsatte de i hast den redan anförda protesten, hvilken Drottningen underskref, såsom vanligt, med Carolina Regina, hvarvid hon sade smilande: "Der, än en gång Regina, dem till trots." Några minuter derefter störtade ombuden åter in i rummet, med underrättelsen om billens återtagande. Dr. fick icke fram ett ord, utan blott stirrade rakt framför sig. Brougham anmärkte, huru tjenligt det vore, om hon genast stego i sin vagn; suiten förde henne ned för trappan; hon förblef allt jemnt orörlig, likasom medvetlös, och sedan hon suttit en stund i vagnen, lättades hon genom en ström af tårar och återfick målet samt sin vanliga munterhet och styrka. Hon reste till Brandenburg-house, och folket, af Wood och Rob. Wilson underrättadt om utgången i Öfverhuset, följde vagnen med det gränslösaste jubelskri, så länge, som vagnens snabba fart gjorde det möjligt att följa. Sedermera har Drottningen emottagit besök af många förnåma (Prins Leopold, Hertigarne af Norfolk och Bedford m. fl.) samt en mängd addresser. Lord Mayoren hade utsatt en sammankomst af borgerskapets äldste, för att vortera en "lyckönskings-address till Drottningen till hennes seger öfver den smutsiga och fräcka complott, som haft till ändamål ej blott hennes förderf, utan ock ingrepp i landets lagar och Engelsmannens rättigheter," äfven som en "underpetition till Konung och parlament om Catholikernas emancipation." Sir G. Noel, Sir R. Wilson och B. Beaumont inbjuda alla äldste i de församlingar i och omkring London, der addresser blifvit beslutna till Drottningen, att sammanträda, för att besluta en förklaring af Engelska folkets tänkesätt öfver hennes process. Denna sammankomst har under Noels presidium ägt rum d. 15 på Primurare-källaren. Besluten, som fattades, hade egentligen för ändamål att "upmana alla församlingar och corporationer i hufvudstaden, samt hela nationen, att samlas, för att öfverlägga om de steg, som ytterligare äro att taga, för att försäkra Drottningens rättigheter och återvinna nationens frihet." Det är omöjligt att ge en idé om den omöjliga glädje, som yttrades. Så snart fröjderopen inifrån sessions salen först förkunnat den stora nyheten, begynte man, inom huset och på gatorna,

ett lyckönska hvarannan, likasom hade underrättelse kommit om seger öfver en fiende, hvilken stått för portarna. Folket var såsom vansinnigt; det har låtit illuminera (d. v. s. befallt illumination med hotelse om fönstrens förlust i vidrigt fall) genast samma afton och alla följande aftnar. Mängden af husägare har imedlertid frivilligt gjort det, och bland andra har Lord Mayoren annonserat och verkställt illumination i Mansion-house (sitt embetshus). Till kl. 2, 3 om mårgnarne har folket, i oräknelig mängd, strömat gatorne upp och ned, ouphörligt skjutit med bössor och pistoler, ja till och med kanoner (hvilkas slutliga eröfrande kostade polisen en lång batalj och flere man), kastat raketer, svedt de vandrande med facklor, bundit luntor vid svansarna på kaffor och släppt dem in i hus (hvaraf ett brann up), rifvit ned façaderna på ministeriella tidnings-contor &c. &c. Krogarnes voro i synnerhet starkt uplysta; der dracks och sköts ouphörligt. Att många olyckor skulle hända, var givet. På nästan alla gator höllos blodiga slagtingar mellan folket och vakten. På ett ställe brändes en grön påse, på ett annat Majocchis bild.

Från landsorterna berättas om illuminationer och andra fröjdebetygelser, äfven i sådana platsar, som förr varit högst royalistiskt sinnade, t. ex. Portsmouth, Bath, Bristol, Oxford, Windsor o. s. v. Klockorna ringa, fanor uthängas, postvagnar siras med lager, människorna med hvita band, på spektaklen sjunges hvar afton flera gånger: *God save the Queen*.

Oenighet skall herska bland Ministrarna. Canning's vänner förebrå de andra deras upförande; desse förebrå honom, att han lemnat dem i sticket.

Drottningen ämnade d. 19 taga nattvarden i Hammersmiths kyrka och i söndags i St. Paul aflägga offentlig tackägelse till Gud, för befrielsen från den nedriga complott, som velat beröfva henne ära och lif. Lord Mayoren har blifvit officiellt häröf om underrättad. — Det berättas, att Drottningen ämnar anklaga en af det Kongliga huset för smädelse. Äfven så skall anklagelse mot Cucchi, Sacchi, Majocchi m. fl. äga rum.

Drottningen har af Regeringen fordrat ett anständigt residence. Lord Liverpool har svarat, att han för Konungen framlagt denna begäran, men ännu icke fått svar.

Turkarne i Constantinopel interessera sig mycket för Drottningens process. Vittnesförhören öfversättas ur Europeiska tidningar, till Divans underrättelse.

Spanien. Den gamla statskulden (inberäk-

nad både den, som betalar och icke betalar ränta) utgör 14,220,572,391 Realer. — Diplomatiske correspondencen med Neapel är ganska liflig och tyckes hafva vigtigare föremål än familj-angelägenheter. — D. 9 skulle Konungen återkomma från Escorial till hufvudstaden, för att hemförlöfva Cortes. De hafva redan d. 1 valt det beständiga utskott, som skall sitta till Cortes's nästa sammankomst. Det består af Munoz Torrero, Zayas (American), Giraldo, Bodega (Am.), Sancho, Couto (Am.), och Moscoso.

Konungen dröjde att sanctionera beslutet om munk-ordnarna, till dess han märkte, att deras uphäfvande var nationens önskan, och sedermera synes han vara fullkomligt nöjd därmed. — Ministrarne skola nu vara missnöjda med klubbarnas uphäfvande och finna, nödvändigheten att upmuntra, i stället att förstöra dem, om det nya systemet skall uprätthållas. Man tror således, att beslutet skulle komma att uphävas, innan Cortes ätskildes.

Man tror i America, att Cortes öfvergifvit den idén att skicka trupper dit, för att kulva colonierna, men i stället befallt Gouverneurerna i Havana och Vera-Cruz att månadtligen försträcka sina anhängare i Venezuela 100,000 piaster.

Neapel. Krigsropen (heter det i ett bref från Neapel af d. 27 Oct.) tilltaga dagligen. Det är omöjligt att gifva ett noga begrepp om allmänna ärendernas tillstånd här i staden; det säkra är, att om Österrikarne komma, skola de möta ett starkt motstånd. Hela landet är under vapen och i provincerna herskar en enthusiasm, hvarmed ingen ting kan jämföras. — Engelska escadren under Amiral Moore förblifver i Neapels hamn; tills dess congressen i Troppau fattat sitt beslut. Engelska Ministern har imedlertid för Konungen presenterat Amiral Moore m. fl. — En Fransk escadre är beständ att kryssa mellan Livorno och Palermo.

Parlamentet fortsätter ifrigt sina öfverläggningar. Imidlertid har det af Öfverste-Pepe och andra fått förebråelse för tidens förspillande med småsaker, under det fästningarne stå oprovianterade.

Huru capitulationens förkastande blifvit emottaget i Palermo, vet man ännu icke. Dagligen transporteras derifrån till Neapel fångsladt slödder, vapen o. s. v.

D. 18 dennes skulle Österrikiska arméen vara samlad omkring Po; Artilleri-trainen borde d. 16 vara på beständ ort.

America. En Engelsk skeppare, som lemnat